Tipografie Betableclinlent de Rafael Caro Raggio.

La începutul anului 1917, corespondentul unei reviste din Malaga l-a vizitat, la cererea acestuia, pe autorul acestei cărți. Iar la întrebarea obligatorie despre publicații și proiecte trebuia să răspundă: —În realitate, nu scriu și nici nu am scris mai mult de trei lucrări: Una, în care aș vrea să-mi prezint gândirea redusă la unitate, adică la un sistem de filozofie; Îl dau pe acesta în lecții; fiecare lecție, un capitol; Prima parte a vastului plan deja stabilit este scrisă astăzi: se referă la Dialectică; Vor urma psihologia și fizica; Dacă am puterea să-i pun capăt, întregul trebuie să formeze un organism, care a fost deja numit „Filosofia inteligenței” (în catalană, Seny), sau, într-un titlu exoteric, „Filosofia omului care lucrează”. și piese de teatru.” ... A doua lucrare se confruntă nu cu o cerere de unitate, ci cu diversitatea liberă a lumii și a vieții: acesta este Glosarul, pe care îl cunoașteți și a cărui publicare neîntreruptă.

cation cont băiat zece ani. Cea de-a treia lucrare este cronica unei lupte pentru cultură, concentrată aici, în Catalonia mea natală: în ea, folosind cu hotărâtă tenacitate instrumentele profesionale și oficiale pe care viața publică a țării le-a pus în mâinile mele, roade amabile, la care bunăvoința compatrioților mei și a unor prieteni care ne vizitează sau care, de departe, ne urmăresc cu simpatie eforturile, vrea să acorde o oarecare cinste; Fiecare ctitorie, fiecare restaurare, fiecare noua structura in invatamant sau invatamant din tara, incepe cate un capitol in aceasta lucrare; Paginile sale se numesc alternativ institute, școli, biblioteci, reviste, cursuri. Dintre cele trei fiice ale mele, această lucrare nu este cea care a crescut cel mai puțin și cu siguranță nu este pentru mine cea mai puțin iubită...

Acum, mulți dintre cititorii cărora le sunt adresate cuvintele noastre știu că această a treia fiică a murit autoarei, spre începutul anului trecut; mai degrabă, a fost asasinat cu ticăloșie de anumiți politicieni catalani, care au reușit și, prin respingere, să întârzie creșterea celor dintâi.

- A VĂZUT -

B.L.

GLOSARUL NUBVO

Acest lucru l-a forțat, pentru o vreme, să-și pună toate bucuriile în a doua și să condenseze în ea cele mai bune speranțe de eficacitate. Înseamnă, fără trop, că astăzi figurează în Glosar (cum făcuse deja în primele zile de producție literară), cea mai continuă a activității sale spirituale libere. Prin urmare, era convenabil ca proiectarea lui să compenseze limitarea instrumentului cu o extindere a domeniului de aplicare acordat posibilităților sale de rezonanță. Glosarul era un Glosari, adică era scris în catalană; Acum îi va lua aripile castilianului, obișnuit să zboare între continente. Am văzut lumina într-un singur ziar; Acum vei cunoaște claritatea celor trei sau patru. El a permis ca notele sale zilnice să fie păstrate, poate ani și ani, în colecțiile sale, fără a încerca o nouă distribuție în carte; Acum, acest mod de reîncarnare și renaștere nerăbdătoare va fi o lege binevenită în sarcină. Astfel, Glosariul nu se schimbă doar în Glosario, ci și în Glossario nisvo. Imbarcați-vă în aventura marii călătorii, dacă ați cunoscut anterior siguranța călduță a domesticității.

Mulți prieteni din Spania și America, cei

Digitalizat de UooQle

BUGNIO

d

OBS

sprijin inteligent al unui prieten editor din Madrid, ei i-au sugerat autorului modul în care ar trebui făcută publicarea El Nubvo Glosabio și i-au stabilit organizarea și ritmul. Vor apărea o serie de volume trimestriale, fiecare dintre ele va purta, după băiatul titlu adoptat - care va deveni generic din volumul al doilea -, un titlu anume propriu, și va conține, împreună, notele publicate într-un trimestru anterior. . . Cartea va fi, în acest fel, foarte asemănătoare unui ziar. Addison, al lui El Espectador, patron, încă din adâncul secolului său, al tentativei. Dar autorul speră că, cândva, o umbră mai veche și mai ilustră să-l ajute și să-l ocrotească și să-i dicteze, în inima lui, un exemplu, mai mult decât o lecție; Nu de merit, de care puterea lui slabă nu i-ar permite să profite, ci de manieră. Lecția socratică este și va fi întotdeauna să includă, cu familiaritate, precum și cu reamintire, în viața de zi cu zi, filozofia, ceea ce echivalează cu a spune: eternitate. Astfel, în timp ce Addison rămânea Spectatorul, Socrate acționase ca moașă. Ceea ce le-a dat englezilor a fost o conversație; aceasta

B.L.

GLOSARUL NUBVO

că această babia dată tuturor bombeilor a fost, mai condensat și mai util, dialogul... Glosatorul Noului Glosar vrea - și numai în această dorință este speranța lui, și în această singură dorință este mândria - aceea a dialogului. pasta să fie nucleul muncii tale. Pentru el, fără dualitate nu există filozofie. Pentru el, fără dualitate nu există nici măcar un gând... Această serie de pagini - care este menită să cuprindă atâtea preocupări și poate atâtea mângâieri ale minții - în căutarea cititorilor, nu caută adepți, nu caută discipoli, nu caută nici măcar nu caută un public. Caută, mai simplu și mai ambițios în același timp, interlocutori... Interlocutori pașnici cu care să conversezi în pura frăție universală a Duhului.

Digitalizat de

Google

MCMXX

BNBRO•FBBRBR0

MARTIE

Pentru Juan Barco,

Jurnalist fără teamă și fără cusur.

Digitizat de Uooq le

«Marele merit al lui Xenius constă, după părerea mea, în a fi înlocuit în deprinderile sale mintale dorința polemică care abordează lucrurile cu o anterioară antipatie pentru dialogul platonician și maieutica socratică. În acest sens, Xenius nu este, de fapt, un om al secolului al XIX-lea. O extindere abuzivă a luptei darwiniste pentru viață la câmpul spiritual a fost marea plebee a secolului trecut. În Spania, absența oricărei culturi renascentiste, fondul școlar al educației noastre și acrimonia vieții noastre sociale ne-au condus, pe alte căi, la stăpânirea intelectuală sau, mai bine, la sfială luminată, care a distins o mare parte a lumii noastre literare. . . În această coadă nejupuită a vechii Europe sunt multe capete care atacă și puține care gândesc... *--(Antonio Machado.)

&Omagiu

mare parte din vina pentru daune

pe care poetul o denunta in viata intelectuala

Spaniolă la regimul detestabil în vigoare aici pentru promovarea în profesia de dascăl. Aproape toți intelectualii noștri sunt, au fost sau urmau să fie

adversarii.

— xш —

Aceasta este plătită. Atitudinea adversarului — rivalitate, impenetrabilitate reciprocă, erudiție folosită ca armă, ascunderea izvoarelor, emulația niciodată citată, ambiția de a orbi, imposibilitatea colaborării, uscăciunea agresivă — se reflectă, uneori pe viață, în aceea că trebuie să producă . În Spania este foarte greu să scrii fără examene.

El Glosador avansează o declarație: Cu El Nuevo Glosario este prezentat în afara competiției. Mi-aș dori, fie și numai să corespundă bunăvoinței lui Antonio Machado, să fiu, prin definiție, scriitorul care nu face opoziții.

Din acest motiv, acum ca și în trecut, el nu va nega ospitalitatea, ci mai degrabă se grăbește s-o ofere oricăror manifestări ale vieții spirituale îi solicită curiozitatea sau interesul. În acest volum, ca și în cele ulterioare, abundă numele contemporane.

Rămâne spus că astăzi suntem printre interlocutori. Aici apare un om care este curios pozitiv și care aspiră să fie de ajutor. Întrebați, ei răspund. Ei îl întreabă, răspunde el. Salutați pe oricine vă va trece în cale.

—XIV—

B.L.

GLOSARUL NUBVO

Uama cel care apare la orizont. Spune-i la revedere celui care pleacă. Face tribunele de râs, învață can-donurile, face feste în afaceri, se pune între cei care se lovesc. L-au lovit. Lovit.

Bun. Acesta este gustul vieții. Asta merită trăit. Ori asta, ori mergi in sala de concert si stai pe loc, cu ochii inchisi, ascultand muzica.

Iar cel mai interesant lucru, la intrarea în roi și agitație, aduce liniște agitației. Intră acolo unde apar loviturile și pleacă de acolo păstrând seninătatea și în aceeași stare sufletească cu cea care iese din ascultarea muzicii la concert.

Consumați - conform terminologiei deja veterane din Glosar - Anecdota din zona Categorie.

Pentru a le scoate de la purificarea focului său, din acest volum din El Nubvo Glosario au fost șterse unele pagini publicate la începutul anilor 1920 și prea documentare aluzive la conflictele politice ale autorului. Poate vor găsi un loc în altă parte.

Trebuie să adunăm toate vocile și chiar toate

BUGNIO

d

SRO

gesturile drumului agitat. Dar trebuie să le discuti în timp ce te odihnești, între prieteni, lângă o fântână, la umbra unui dafin; adică între dubla desfătare a vorbirii clare și puțină glorie.

GLOSARE ANTERIOARE

BALADĂ

Oamenii acelei celebre republici blestemau cu orice preț memoria unui tiran, care tocmai luase măsuri de precauție specifice cât era în viață pentru ca numele său să ajungă la generațiile viitoare, îmbrăcat în glorie și laudă. Un istoric venal îi încredințase o cronică a vremii guvernării sale, cu exaltarea virtuților, exagerarea faptelor, disimularea erorilor și viciilor. Șapte sculptori sculptaseră imaginea tiranului; Și dintre cele șapte statui, ultima, care era crizoelefantină, nu era cea mai strălucitoare. Șaptezeci de pietre funerare, șase coloane care încoronau fiecare tetradă Ñiques

 *♦

EUGENIO

d

SRO

sâni, un arc robust, au vrut să perpetueze amintirea diferitelor lucrări și victorii.

Dar tiranul a fost, într-o zi, nedrept cu un biet singuratic care locuia modest într-o peșteră mică, lângă mare, vizitată doar de Muze. Și s-a întâmplat că acest om singuratic era un rapsod. Și s-a întâmplat ca acest rapsod să compună, inspirat de Muze, un cântec răzbunător. Și s-a întâmplat că acest cântec răzbunător a fost singurul lucru nemuritor pe care l-a produs acel oraș antic.

Au venit războaie, au trecut ani și secole. Arcul s-a prăbușit, pietrele au fost îngropate, statuile au căzut la pământ, rupte în bucăți; Manuscrisele cronicii mincinoase au fugit din vizuini, din biblioteci, din amintiri. Cântecul răzbunător a supraviețuit. Cântecul drept, care a adus o nedreptate infamiei nemuritoare dintre oameni.

B.L.

GLOSARUL NUBVO

CÂND ERAM METALIST

Transformarea ordinii sociale mă sperie puțin, a spus Octavio de Romeu, cu o iluminare rapidă în zâmbetul obosit. Puțin mă sperie; pe care am încercat-o de mai multe ori, iar când va fi cazul aș gusta din nou cu entuziasm și încântare, experiența personală a muncii manuale și bucuriile, pe cât de dense, pe atât de delicate, pe care le poate găsi în ea o sensibilitate revelată.

Am fost metalurgist în Barcelona cu ceva timp în urmă, într-un atelier prost cunoscut. Am spus operator, nu artist. Doamne ferește-ne de confuzie; că confuzia și tuberculoza formează astăzi cea mai rea pereche de ciumă din lume; dacă nu,

În adâncul sufletului, cei doi nu sunt una. Operator sau, dacă doriți, meșter; niciodată, poete. Nu un rătăcitor liber, ci un jucător exact. Nimic nu este mai sănătos pentru exercițiul minții și gimnastica ei decât ceea ce înseamnă munca de reproducere; În lipsa ei se află

probabil secretul oricărei decadențe, atât în comportament, cât și în arte. Știți de ce arhitecții tind să fie mai slabi decât alți artiști astăzi? Ei bine, pentru că arhitecții, cel puțin arhitecții celebri, rămân în sarcina primului proiect și schiță, fără să atingă fizic lucrurile, nici să cunoască sfânta rezistență și sfintele dificultăți fizice ale lucrurilor; pentru că mâinile lor nu cunosc direct duritatea sacră, consistența profund educatoare a cărămizilor, pietrei, metalelor; pentru că, chiar și din oboseala marilor calcule și a proiectării precise, acestea tind să fie ușurate de asistenți, desenatori, copiști... Dar niciunul

Se creează un lucru puternic, oi Pasha un fel de spirit, dar prin combinarea efortului cu greu; sau, dacă vrei, frecând chibritul geniului pe șmirghel improbabil al realității incoruptibile.

Atelierul exercițiilor mele umile era situat în vârful unei case vechi din Barcelona veche. Viguros gravată în memorie, am o imagine a scării și a portalului, sordidă și întunecată, despre care s-ar fi spus că ar fi fost construită în mod expres pentru a ascunde o bombă de un atac terorist și dotată cu colțuri și coridoare pline de întuneric și terifiant. singurătatea, cu excepţia deselor ocazii când se deschideau uşi nemodeste către promiscuităţile unui cartier foarte numeros. Între cinci și șapte după-amiaza, gazul, liber, răspândea acolo un miros acre; între șapte și zece, fluieră, albăstrui, în cuvinte zguduite, ascuțite, oscilante. Dar scările și podul și

acoperiș, care trebuia și el traversat, nu îmi sunt reprezentate acum noaptea, ci dimineața, când soarele bun răspândește cu generozitate pete și limbi de luminozitate albicioasă. Astfel copilul, care devine o jucărie a tuturor, a jucat acel soare cu ruină și mizerie. Este adevărat că mângâierea lui a fost combătută de muşcătura aspră a râului. Chiar și așa, ce frig mai înțepător, mai vesel, mai înaripat și mai duhovnicesc, mai bătător de picioare și mai dezlegator de limbi, frigul sărmanului și limpede al meu atelier de metalurgie!

Când am deschis ușa, întrucât nu am fost niciodată dintre primii care au ajuns, am fost deja întâmpinat de murmurul jocund al cântecelor celor care au muncit. Erau cântece grosolane, asezonate de cele mai groove cadențe ale dialectului barcelonez. Farmecul lor capital venea, poate, din auzul lor trecând peste buzele umede ale fetelor, care le însoțeau cu un ritm deosebit de talie, nu în întregime odihnită.

— xxn —

sada pe planul prea îngust al scaunului. Nu se putea distinge în agitația lor ce parte corespundea cerințelor mecanice ale muncii și ce parte corespundea impulsurilor dionisiace ale lirismului. Sarcina și cântecul au fost strâns legate și au fuzionat suișurile și coborâșurile măsurilor respective... (Binecuvântată este sarcina în care se poate cânta! Binecuvântată este vocea care nu se irosește și devine anemică, ca un copil casnic, ci mai degrabă salturi si incurcaturi si draci, profitand de somnul ratiunii, in monotonia muncii! Voi, pictorilor, mai cunoasteti aceasta bucurie; voi, scriitorilor, nu; poate asta, si nimic altceva, va face atat de naiv. invidios și atât de fricos de Dacă în toate meseriile și profesiile s-ar putea cânta în timp ce muncim, poate despre transformarea socială, care este atât de anunțată, nu toată lumea ar fi fericită, e clar, dar nimeni nu s-ar mai simți laș. .

— XXUI —

Candelele m-au întâmpinat când am deschis ușa, iar bunurile, bunurile bune și cinstite, mă așteptau când m-am așezat. Niciodată, în ciuda temerilor și abjurărilor șefului, pe care noi îl numim acolo „principalul”, acele instrumente nu știuseră să se păstreze într-o ordine decentă care, evitând căutările pripite, să faciliteze predicția și manipularea în timp util. S-ar fi spus că un gnom răutăcios se amuza în fiecare noapte, când lumina lăptoasă a lunii se filtra prin luminatorul mansardei, pentru a umple singurătatea atelierului, în aranjarea cuielor și ferăstrăilor, pile și ciocanelor, în grămezi inepți. la un moment dat.orice design utilitar, potrivit doar pentru un model dezinteresat si confuz al naturii moarte a vreunui pictor avangardist. Erau jocuri de urechi foarte subtile acolo, care păreau să găsească o oarecare plăcere să se ascundă în interiorul săpăturilor furtive, precum insectele cu același nume. Pilele elastice se închideau uneori pe ele însele.

— XXIV —

BL

NUBVO

GLOSARIO

dar, ca porcușorii din San Antonio. Tiglele, sculptate din os de vacă, obișnuia să-și scufunde cu cruzime vârful în bile de sârmă împletită, ca un cuțit criminal în intestine. Dar cel mai pitoresc nestăpânit a fost familia plină de burghie și pumni, cu perechile lor gemene și dezorientate. Încurcați cu ea, ticăloșii găuriți dormeau, fiecare cântărit cu un plumb în formă de jumătate de lămâie ascuțită, în adulter cu busolele întinse. Dar cleștii serioși, pe care i-am numit proxeneți acolo; cheile pătrate, pe care nu le pot repeta așa cum le spuneam noi, și ciocanele amenințătoare au opus seriozitatea lor masivă inconvenientelor acelei tulburări; si, in ipostaza unei guvernante, care, pentru o mai buna supraveghere, bate neanuntata capul si nasul prin usa cresei ocupate, limba lunga ilamita a torcei a scapat, din cand in cand.

BOOENIO

d

SRO

do, detectiv agil, din santinelă de tablă fumurie.

\

Ce sărbătoare, razele soarelui pe toate acestea și zborul particulelor sale de praf care navighează! Fiecare măsurat i-a răspuns cu o reflecție diferită; Fiecare, când l-am agitat de lucru, făcea să danseze aceste reflecții și s-a învăluit ca într-un nimb transfigurator, cu o atmosferă făcută din rarificarea substanței în sine. Ochii s-au bucurat de ea, iar mustața a preluat urma foarte moale, pe care vârful limbii a savurat-o apoi pe ascuns. Micul nostru atelier era ocupat de mica metalurgie si munca mea in ea consta in lucrarea numita <Tula, de la numele unui oras rusesc, renumit pentru ei; și, de asemenea, „niel”, din cuvântul latin Oigellum, care indică întuneric. Pliniu cel Bătrân spune că lucrări de această natură au fost deja realizate de vechii egipteni. am luat

B.L.

NUBVO

0 L O S A I I O

obiecte sau plăci de metal alb, uneori argintiu. Aveam în față un desen fix cu chinuri în stil pupitru. Uneori, desenul era pur și simplu arabescuri. Au existat uneori și alte motive florale sau zoologice din Orientul îndepărtat, pentru a falsifica articolul din Japonia. Cu bururile mele, care au lăsat pe palma mâinii, între degetul arătător și cel mijlociu, un mic calus de sensibilitate tocită, dar nu desființată, unde macerația a fost delicioasă, am deschis brazde mai mult sau mai puțin adânci, copie a grațioasei. liniile modelului. După aceea, în mortar a făcut o pastă neagră, compusă din sulf și cupru, iar uneori și puțin bismut; Acesta a fost topit și saturat în continuare cu sulf: o soluție de sare de amoniac ia dat consistența necesară; În cele din urmă, o astfel de soluție a fost răspândită pe suprafața canelată. La sfârșitul acestei operații, mâinile îmi tremurau și dinții îmi clănțăneau de frig. Dar apoi

NAVĂ

D

SRO

A existat o reacție energică când m-am apropiat de mufa care ardea. Când am livrat obiectul acolo, mi-au returnat altele gătite. A fost apoi necesar să freci, să freci tare și neobosit, cu o piatră ponce, pe care mâna dreaptă o ținea energic, în timp ce degetul mare al mâinii stângi și celelalte degete țineau împreună lucrul fixat. Și piatra aspră s-a dus înainte și înapoi de la pieptul meu până la mortarul cu burtă, iar și iar, și iar și iar. Până când respirația mi s-a agitat și a trebuit să mă opresc pentru ca picăturile de sudoare să nu picure pe pasta neagră... Și, în spatele mortarului, erau borcanele și conurile de substanțe. Și mai departe, aliniate, culorile, în iris opulent, serializate în multiplicitatea nuanțelor lor: alb plumb, alb gips, alb Kremms, roșu prusac, minio, carmin, vermilion, opera de siena, colcotar, roșu din Anglia, galben Napoli. , care nu trebuie amestecat cu o spatulă de fier, pentru că devine verde, albastru prusac,

EL

NOU

GLOSAR

Albastru ultramarin, negru fildeș, negru de fum. Și dincolo de focul scânteia în mufa deschisă, cântând locuitor în mufa închisă. Și, roșu și răvășit de foc, era obrazul rotund și catifelat al unei fete care, pentru că s-a născut la Lloret de Mar, purta numele de Cristina.

Aceasta Cristina a fost cea care a administrat, la ora zece, prin toleranța „principalului”, binevoitor și în colaborare cu el, și parțial pe cheltuiala lui, grația onctuoasă a celui de-al doilea mic dejun. La urâciunile semitice sau nordice de pâine cu roșii, sau pâine cu cod, sau pâine cu smochin, nu am coborât, ca tovarășii mei. Am rămas, clasic și elen din partea mea, credincios alianței ofrandei lui Ceres cu sucul Minervei, alianță pecetluită de ministerul sării și poate de jertfa Inorenizantă a focului. Nu este momentul să vă spun aici, sau poate să repet

BUGBNl-O

d

SRO

lauda pânzei cu ulei. Mă tem că jurnaliştii reacţionari care, din Olot, provincia Gerona, îmi urmăresc îndeaproape diateza ar avea de ce să obiecteze... Dar dacă îmi face plăcere să dezvălui adâncurile sângelui, chiar mai mult decât superficialitatea memoriei, îmi amintesc. acea dorință magnifică de mâncare, acea dorință glorioasă, acea „dorință adevărată” care ne-a fost acordată, ca o binecuvântare de la zei, tuturor tinerilor cultivatori ai metalurgiei mici. Era acel apetit mai puternic decât oricare altul, diferit de celelalte, nu numai ca cantitate, ci și ca calitate. A fost o forță elizeană care ne-a împins, care ne-a ridicat, care ne-a purtat, care ar fi putut spune că ne-ar fi făcut să zburăm cu câteva trepte deasupra suprafeței pământului. Corpurile noastre au fost emancipate magic de gravitație; simțurile au fost rafinate; privirea noastră a devenit lucidă, ascuțită, aproape pătrunzătoare; ideile au devenit clare

EL

NOU

GLOSAR

și ordonat distribuit în cercuri și sinopsis, ca în arborii lui Ramón Lnll. Aceasta nu mai era o simplă nevoie fiziologică; Mai degrabă, l-am numi „nivel de statut...” Efectele sale m-au durat personal toată viața, în sănătatea fizică, în sănătatea mintală. Opt ani în școli-internat, transpirat din vasele cu apă, sub prezumția de cafea; opt ani

de Iechedtas și Chocolatitos autohtone, ca țintă a zilelor universitare; Șaisprezece ani, deci, de mic dejun devorat în grabă, lăsate în afara notelor litografice, între angoasa lecției necunoscute și viziunea amenințătoare a rochiei incomode, m-ar fi putut transforma într-un gastràlgico și unul mai confuzional, într-un intelectual, cu defecte, flageluri și mizerie obișnuite. Munca manuală m-a salvat. Eșuează viața atunci. Încă îi datorez seninătatea mea... Îi voi dator mereu”, a încheiat maestrul Octavio, schimbându-și zâmbetul într-un râs sincer,

— XXXI —

d

SRO

în care era loc pentru toată iertarea — siguranța de a contempla cu un ochi nedescurajat suișurile și coborâșurile norocului, precum și toate revoluțiile care pot veni să schimbe societatea noastră. Cine are limbă merge la Roma, spune o propoziție străveche. Cel care are mâini și inimă curată și dreaptă să le pună în practică, va găsi limpezi toate drumurile care duc la toate Romele pământului.

B.L.

NOU

GLOSAR

NU ESTE NIMIC DECĂ UN SINGUR RĂZBOI

Nu există altceva decât un război. Europa creștină a cunoscut, cunoaște doar un război. Acest lucru oribil care s-a încheiat cu adevărat a început în august 1914? Nu; A început imediat după moartea lordului Carol cel Mare.

Acest război al nostru, unic și nesfârșit, este întrerupt de scurte armistițiu. Douăzeci și cinci de ani, șaizeci de ani? Cel supus ieri cere în curând răzbunare. Sumisul de ieri cere mai multe depuneri.

Așadar, trebuie să zâmbim cu amărăciune celor care astăzi paralogizează — sau sofisticați — dorind să vadă garanții în trimiterile de astăzi.

— eu —   eu

d

SRO

de pace îndelungată. Uoa supunere, garanție de pace? Nu; ci de noi lupte. În marele război, în războiul unic din Europa noastră, casa belli perpetuă se numește „supunere...” „Războaiele între creștini”, scria Leibniz, Marele nostru European, „nu sunt doar impie, ci și inepte. .» «A dori subjugarea națiunilor civilizate, belicoase și pasionate de independență, echivalează cu a întreprinde o luptă nesfârșită (a continua, spunem noi, acea luptă nesfârșită), din care nu se poate ieși decât epuizat și fără speranță de îmbunătățire.. .»

Remediu? „Estul, Egiptul”, a spus Leibniz ca răspuns. Dar sunt cei care vin să pronunțe un cuvânt nou ca răspuns. Un cuvânt nou care sună ca Federație.

B.L.

NUBVO

GLOSAR

EROUL DIN LÊRMONTOF

Nici nu îndrăznesc să sper că, având în vedere scopul meu pur speculativ și filozofator, voi putea începe o mică analiză, afirmând, în pacea și harul lui Dumnezeu, următoarele aforisme: În primul rând: Va mai trece ceva timp înaintea unui rus. poate deveni un dandy.

Al doilea: un soldat nu poate deveni niciodată un dandy.

Când scriu aceste formule am în imaginație figura lui Gregorio Alejau-drovic Pechorin, rus și militar, protagonist al lucrării Un erou al timpului nostru, de Lér-montof; dintre care tocmai a ieșit o versiune spaniolă îngrijită.

BUGNIO

d

SRO

Printre nenumărații urmași ai lui Byron, în Europa în prima jumătate a secolului trecut, se numără Pechorin. El este „omul fatal”, cel mai crud exercitator al disprețului aristocratic, seducător al femeilor, dominator rece al vieții. Se consideră un dandy, vorbește despre el ca pe un dandy. Totuși, episodul intitulat Mica Prințesă Mary ne lasă să surprindem, pe fiecare pagină, în observații, în reflecții, în

propozițiile eroului și în gesturile sale, o vulgaritate intimă și o rusticitate. Comparați cinismul lui Pechorin cu cinismul lui Lord Harry, în The Picture of Dorian Gray, de exemplu... Evident, în primul caz lipsește ceva. Ceea ce lipsește, să fim clari, este un pic de Eton, un pic de Oxford.

Cine rămâne în nuanța Oxford este un pedant. Cine rămâne în nuanța Eton, o marionetă. Dar trebuie să fi trecut personal prin nuanța Oxford și nuanța Eton. Și este, de asemenea, convenabil, spune ce știu

vreau, nu respira aerul cazărmii. Б1 al taberelor, cel al câmpurilor de luptă, bun; dar cel din cazarmă, nu. Бп promiscuitatea acestora este fatal destinat să corupă orice floare de eleganță arbitrară.

Apariția acestuia este favorizată, nu poate fi tăgăduită, de unele aspecte ale profesiei de arme: lenevia medie, prezența unui servitor bărbat, greșeala între datorie și sport la unele exerciții (călărie, scrimă etc.) . Pe de altă parte, alte aspecte împiedică și vor împiedica întotdeauna realizarea completă a acelei eleganțe. Ofițerul va tinde adesea spre o anumită grosolănie, chiar dacă este doar în maniera profesională dobândită prin obiceiul de a comanda peremptorie. (Compară felul în care vorbesc cu servitorii, personajele lui Wilde și Lérmontofs). Fatal va fi și o umbră de ca în uniforma colorată și aurie.

caracter pitoresc care nu va permite să fie comparat cu rafinamentul mat pe care îl poate atinge costumul Iqico.

În episodul menționat mai sus din La priacesita Mary există o replică mai ingenioasă, mai tăioasă decât celelalte. O replică care deja începe să semene cu Lordul Harry.

— „Nu-i așa, domnule Pechorin, zice prințesa, că haina de soldat i se potrivea mai bine domnului Gruschnitsky?*

—«Nu sunt de acord, răspunde Pechorin, războinicul îl face mai tânăr...»

*Gruschnitsky (comentează romancierul) nu a putut rezista acestei lovituri...”

| Vai, acest cuvânt ne oferă deodată critica cărții, critica personajului, critica celor mai bune încercări de daadism slav și militar.Pechorin seamănă mai mult cu Grusch-nitsky decât bănuiește el

însuși. Războinicul (și rasa) îl face și pe Pechorin tânăr, foarte tânăr, prea tânăr. Acest tânăr-

educația este ceea ce, în contrast, de exemplu, cu maturitatea ancestrală și socială a unui mare lord englez, constituie principalul obstacol în calea dobândirii celor mai rare și mai rafinate forme de distincție personală.

O ALĂ NOTĂ DESPRE LÊRMONTOF

Duelul din Mica Prințesă Mary (se spune că însuși Lérmontof și-a pierdut viața într-un alt duel asemănător), duelul de lângă stâncă și cu lovituri succesive, nu simultane, mi se pare incorect.

Cred că cu greu poate găsi grație în ochii unei imaginații occidentale.

Ne-a fost respingător, cel puţin încă din Evul Mediu, să punem în joc greutatea decisivă a unui element declarat extra-uman.

mână (fatalitatea pierderii piciorului și căderii în abis) în rezultatul unei chestiuni între bărbați. Dacă Evul Mediu a acceptat în mod contencios astfel de elemente, a fost pentru că atunci s-a considerat că complicele extrauman la care a apelat era tocmai Dumnezeu. Doamne, restaurator-dătător de lege... Dar printre ofițerii ruși ai anului 1840, firesc atei, nu mai poate fi vorba de Dumnezeu, ci... de geologie! Și asta este dezgustător.

Îmi veți spune că, strict vorbind, împrejurările care decid dacă împușcarea unei țevi de armă începe sau nu, dacă ia cutare sau cutare direcție, sunt la fel de determinate fizic, ca aparținând zonei inumane a naturii, precum cele care îl fac alunecos.o potecă de munte sau o nevoie mortală de a cădea dintr-un punct înalt. Poate da, dar în simplul fapt că pistolul este fiica industriei umane există deja o înnobilare adusă de prezența voinței.

B.L.

Qlosaaio nou

Este, poate, practic, o chestiune de ierarhie între arme; a unei chestiuni de arme legale sau ilicite, nobile sau ticăloase. A ucide cu ajutorul unei stânci este ca și cum ai folosi un cuțit, mai rău decât ai folosi un brici. Folosirea naturii nu este treaba unui gentleman.

Și, mai presus de toate, este, mai mult decât orice altceva, o judecată de sensibilitate, o chestiune de gust. Eroul lui Lirmontof nu pare să simtă ca noi în acest punct. Lirmontul însuși nu pare să simtă ca noi în această privință. — Mai rău pentru ei.

„CLOISTRUL” VERHAEREN

Umbra lui Verhaeren a trecut peste panourile prost îmbinate ale scenei noastre, făcând să apară acolo fantasmagoria unor grunge.

EUGENIO

d

SRO

pos, pe care privirea noastră le-a uitat poate, de când le-am văzut în tabloul lui Benet Mercader.

Cu care poetul belgian are mai mult de un punct de asemănare. De exemplu, îmbinarea misticismului cu o sensibilitate pe care am numi-o burgheză - în sensul bun al cuvântului - și, și mai bine, uniune... Prin acest mod al seny, al obiectivității, al realismului, Mercader y Verhaeren seamănă cu Evul Mediu, până la adevăratul Ev Mediu, mai mult decât alte forme eterice de misticism cultivate în secolul al XIX-lea. Mercader este mai serios medieval decât Owerbeck, de exemplu; și Verhaeren, infinit mai mult decât Tennyson.

Evul Mediu se manifestă în turla zveltă; dar și — merită să nu uităm — în burta plângătoare a tumulului. Întotdeauna va eșua — așa au eșuat prerafaeliții — cine încearcă să reînvie Evul Mediu doar cu suflet; Ai nevoie de oase, mușchi... și, de asemenea, puțină grăsime.

B.L.

NUBVO

GLOSAR

WILDE

Unii scriitori, Wilde, de exemplu, nu scriu decât o singură carte: antologia lor. — The Picture of Dorian Gray nu este un roman: este o antologie. Și de asemenea, Bouvard și Pecuchet; și, de asemenea, Ispitirea Sfântului Antonie.

În general, cultul perfecțiunii este ispășit în acest fel, când cultul perfecțiunii nu este însoțit de o absență absolută a vanității.

Mizeria autorului condamnat atât prin puritatea geniului său, cât și prin slăbiciunea caracterului său să producă doar „pagini alese!”

Există grade supreme de realizare matură și calmă în artă. Strict vorbind, trebuie să apară două împrejurări: dorința de perfecțiune și secretul anonimului.

BUGNIO

d

OBS

mMEDULLA PHlLOSOPHICAN

Iată prima pagină a unei *Medulla pbilosopbica”, scrisă în imitarea „Medu-11a” a lui Dom Butler despre domnia Sfântului Benedict.

— Ce va avea cineva care vrea să devină filosof?

— Ar trebui să fii încurajat de o dublă dorință de a găsi adevărul și de a nu te odihni pe el.

— Unde va căuta adevărul cineva care vrea să devină filosof?

— Te va căuta:

în lucrurile date; iar studiul ei va fi atunci ştiinţele.

în lucrurile trăite; iar studiul ei va fi atunci viața însăși.

în lucrurile jucate; iar studiul lui atunci va fi arta.

în lucrurile create; iar studiul ei atunci va fi cultura.

— Cum va căuta cineva care vrea să devină filozof adevărul?

— O vei căuta adăugând la fiecare dintre aceste ordine de studiu preocupările care vin din prezența altora.

Astfel, cercetătorul va considera lucrurile date, nu doar ca obiecte ale naturii, ci ca experiențe trăite, adică reprezentări; și ca jocuri, adică materie de artă; și ca produse ale schimbării și Fugii, adică ca istorice. (Concepția entropică a universului vă va ajuta.)

Cercetătorul va considera lucrurile trăite ca date, adică materie de știință; și, în același timp, așa cum a fost jucat și așa cum a fost creat.

—B—

BUOBN1O

d

OBS

El va considera arta ca un lucru dat, trăit și creat, precum și jucat.

Ea va considera cultura ca un lucru dat și trăit și jucat, precum și creat.

— Ce semne vor distinge adevărul astfel găsit, când va fi găsit?

— Structura adevărului astfel găsit va fi atât de complexă încât aceasta în sine o va plasa într-un echilibru instabil și nu-i va permite să devină ceea ce logicienii numesc „apodictic”, adică unul care exclude în mod ostil afirmația contrară, dar va lăsa ea în „afirmație”, răbdare și înțelegere a contradicției.

— În ce atitudine de spirit îl va plasa pe cercetător posesia acestui adevăr?

— Te va pune într-o atitudine de ironie.

— Nu există niciun pericol să confundăm ironia cu frivolitatea?

— Zenón de Elèa, după ce și-a mișcat cu agilitate limba în răutatea de a întemeia aporia sau dificultățile împotriva

B.L.

GLOSARUL NUBVO

existenţa mişcării, a sfâşiat, conform tradiţiei, aceeaşi limbă cu dinţii, pentru a nu cădea în slăbiciunea de a denunţa la Tiran numele unora dintre colegii săi conspiratori.

BUOBNIO

d

OBS

LĂSAREA O ÎNmormântare

/Алова, umbra marelui prieten, odihnă. Odihnește-te, pentru că este necesar să te las aici. Ne-am rugat; Te lăsăm îmbrăcați în întuneric. Acum odihnește-te.

Lumina s-a stins, ne stingem în vârful picioarelor. La fel și mama, când a închis draperiile patului mic. Odihnă

Nu te agita. Trebuie să facem. Dacă aș putea

Vom rămâne în continuare alături de tine. Dar

avem ce face. Nu te agita. Odihnă

Am ieșit. Suntem deja departe. Nu te mai simțim, umbră, respirăm. Acum odihnește-te.

Mâine va fi o altă zi.

B.L.

NOU

GLOSAR

RONSARD SI RENOIR

Aqerto fericit unirea acestor două nume. Ar fi indicat, totuși, să punem un accent critic pe aceasta. Indicat ar fi să se stabilească, pentru fiecare, evaluarea conform Intelligence.

Evaluare diferită, deoarece gradul de luciditate este diferit.

Confruntat cu înșelăciunea multicoloră a Vieții, Renoir este încă o iluzie; dar Ronsard este deja un indulgent.

1

Eu

B.L.

NOU

GLOSAR

MOMENTAN

La această oră, domnule, nostalgia mă apasă când mă gândesc la dulceața acelor cărări cotidiene.

„Nu știi totul într-un menuet”, a spus evlaviosul Marcel, maestrul coregraf din secolul al XIX-lea, citat în repetate rânduri de Wanda Landowska și de mine. Nu totul este cunoscut în umilul itinerar al unei umile sarcini zilnice.

{Doamne, binecuvântat fie calea obișnuită! Binecuvântată este ruta zilnică, în care nu am putea greși, dar în care nici nu am ști să dăm dreptate.

Am mai spus-o. Acesta a fost o distanță

—dacă—

EUGENIO

d

SRO

îndoială; iar eu, un student. Am lucrat în fiecare zi într-un laborator, pe lângă un spital, într-un orășel suburban. Așa că au trecut luni și drumul mi-a devenit prietenos.

M-au întrebat într-o zi:

— Ce părere aveți despre monument?

-Monument? — Mi-a răspuns nedumerirea.

—Monumentul din piață.

— Din ce pătrat?

—Dacă treci în fiecare zi pe lângă el! Dacă tramvaiul te lasă la picioare!...

Încă nu observasem monumentul din piața aceea în care tramvaiul mă lăsa în fiecare dimineață. Dar vezi: încă o dimineață bună, șapte ani mai târziu, și când orașul îndepărtat era mai departe ca niciodată, vântul mi-a adus, gros și ușor, în simțuri un anumit miros. Acest miros seamănă nu știu cu ce alt miros de acolo. Și asta a fost suficient pentru a reveni complet și afectuos în memorie, imaginea lui

— ao —

GLOSAR

șobolanul obișnuit, al șobolanului obișnuit și al orășelului, și al tramvaiului și al spitalului cu laboratorul său și chiar al monumentului.

În fiecare șobolan de care ne îndepărtăm pentru totdeauna, rămâne o fărâmă din viața noastră. O nostalgie îl alungă; un parfum o poate aduce înapoi.

Dar există un lucru numit datorie și, fiind poate mai vagă decât toate parfumurile, este cu siguranță mai puternic decât orice nostalgie.

ORGANISM SAU CRISTAL

Și apoi există mult mai sus decât simțul mirosului și al inimii: supremul, inteligența. Să ne dăruim exercițiului lor liber, care este un joc și, în același timp, o dominație de netăgăduit.

Dacă viața este un vis... —Viața nu este un vis, ci artă—. Nu contează, chiar dacă a fost un vis.

A face bine este ceea ce contează în cazul în care vine trezirea,

spuse Calderon. Să mai spunem:

Raționamentul bine este ceea ce contează în cazul în care vine trezirea.

Să raţionăm, deci, despre structura socială, cu ocazia agitaţiilor ei, zilele acestea.

Este bine că noi concepem societatea umană ca pe o structură. Dar ce motiv există pentru a fi — conform metaforei pe care teoreticienii dreptului politic au făcut-o aproape inevitabil — sau un organism, mai exact? De ce nu un cristal?

Să lăsăm intactă întrebarea despre posibila viață a cristalelor. Să-l uităm pe Herrera și pe mineralogii Germaniei care susțin teza „cristalelor fluide”. — Începem aici de la distincția, convențională dacă vreți, dintre structurile care tind spre stabilitate și structurile care tind spre mutație. —Într-un cristal, înțeles astfel, forma circumscrisă este întotdeauna gata, odată Iogradei, să devină definitivă. Un organism, dimpotrivă, reprezintă, după biologi, o simplă verigă într-un lanț nesfârșit, așezat în cercul timpului.

Să luăm acum pentru societate comparația organismului; Dacă o adoptăm literal, toată valoarea clasică va fi dispărut din ea. Fluxul înseamnă scriere și ștergere și din nou, scriere și ștergere. „Nu facem baie de două ori”, a spus Herádito — poate primul mare romantic — în același râu. Sculptura greacă, ca orice alt produs, nu va însemna, pentru acel organism, nimic mai mult decât un alt secret; nu-l păstrați, ștergeți-l; Va exista inevitabil o substanță toxică în prezența sa.

Dimpotrivă, acum vrem să vedem posibilități de structură cristalină în societate; Valorile clasice vor apărea apoi ca poliedre exemplare ale fluidității culturii și vor constitui pentru aceasta atâtea achiziții și îmbogățiri definitive. Statuia lui Doriforo va fi o astfel de decorare; Tabelele lui Moise, cu Poruncile lor intangibile, alta. Geometria lui Euclid, altul. Castilianul lui Don Quijote, altul. Și poate Declarația

SAU 3

al Drepturilor Omului și Cetățeanului, să fie un poliedru, deci un cristal perfect.

Un bun revoluționar va fi întotdeauna îmbătat de spectacolul activității unui organism; dar un bun conservator poate suspina adesea pentru perfecțiunea cristalelor. Și alții, care nu sunt tocmai conservatori, de asemenea.

NOUL

GLOSAR

ARTA BASCA

Dacă aș vrea să văd în La Raza, în maniera contelui Gobineau sau Woltmann, un factor precis de determinism mecanic riguros, nimic nu m-ar deranja la fel de mult ca înflorirea actuală a picturii basce – cu excepția celei a muzicii din Catalonia... Dar mi se pare că, în cele din urmă, a vorbi despre „rasa iberică” sau „rasa germanică” este același lucru cu a spune „mediteraneeană” sau „Teresa”. Este vorba despre simboluri.

Astfel pot să descopăr și să prețuiesc fără grijă temperamentul clasic la un Mogrobejo sau o Arteta, nu mai puțin decât, reciproc, sentimentalismul profund la Isaac Albéniz sau Pep Ventura.

Și spune că numele profesorului de la

sardanele nu se aduce acum doar pentru că. Este adusă tocmai pentru că nu avea prea mult de-a face cu așa-zisa muzică spontană sau populară. Pep Ventura a fost, strict vorbind, un artist; poate cel mai aristocratic dintre noi. – Nici Arteta nu este citată la întâmplare printre bascii de astăzi; Dacă Zuloaga și Maeztu, Salaverria și Tellaeche, Zubiaurre și Arnie sunt etnografi, documentar și pasionați, acel semiflorentin mi se pare deja un pictor pur – ceea ce este aproape ca și cum ai spune un sculptor. („Culoarea, a scris Manuel Losada, este ca floarea modelului bun”).

Două cărți au apărut recent despre arta bascilor. Unul în 1919,1 o pictură bască de colaborare plurală și antologică; altul, acum, The plot of Basque art, cu text de Juan de la Encina. Există o anumită contradicție cu titlurile respective din prima carte pentru Magrobejo; în al doilea, nu.

Cercetătorii vor citi paginile lui Ioan

a Encina ca pe un lucru excelent si bine lucrat. Cei care se întâlnesc și în pictura bască. Doar a mea, pe care compilatorii au avut amabilitatea să o reproducă, este o improvizație licențioasă. Dar nu este vina mea, din moment ce compilatorii au luat fragmentul unei anumite scrisori, în loc să-și facă osteneala să caute un anumit articol al aceluiași autor pe aceeași temă. În orice caz, apreciez onoarea mai mult decât apreciez graba.

Apoi, în acest ultim volum găsesc preocupări care sunt surori ale mele mai bine decât în celălalt. Italia și devotamentul față de Italia prevalează în prologul tensionat, în care stiloul lui Pedro Mourlane se trădează. Iar Rafael Sánchez Mazas, în versuri, a descris un întreg ideal de artă sub pretextul de a descrie o femeie cu profil nobil și rural - între italiană și biscaya - din cauza a ceea ce avea de un aer dulce - și a ceea ce avea de un ritm străvechi.

INGELUL PAZEI MELE

În jurul secolului al IV-lea creștin a fost stabilit criteriul ortodox privind devotamentul față de îngeri. Un conciliu ținut la Laodeicea, probabil în al patrulea deceniu al secolului, și ale cărui hotărâri au intrat în corpul canoanelor aprobate de ecumenica de la Calcedon, a introdus, în cea de-a treizeci și cincia propoziție, o interdicție pentru creștini de a participa la anumite adunări particulare. în care îngerii erau invocaţi şi înzestraţi cu anumite forme de închinare. Acest veto pare să se refere la agitațiile unei secte pe care istoricii bisericești de mai târziu au numit-o îngerii; despre a cui doctrină

d

SRO

Sunt propuse mai multe ipoteze, cea mai probabilă fiind că au practicat, separat și exclusiv, acel tip de cult. Pentru că credința și reverența în sine nu au fost niciodată interzise, recomandate înainte. Iar Sfântul Ambrozie, episcopul Milanului, le-a făcut în cele din urmă să prevaleze canonic, mai ales pe cele ale Îngerului Păzitor, ocrotitor și inspirator al sufletului omului, mesagerul său în căile lui Dumnezeu.

Sunt suflete pentru care absența unei astfel de companii, concretizată într-un fel sau altul, s-ar scufunda probabil în angoasa neputinței. Martor Socrate; care mereu în conversație și mereu în piața publică - mai degrabă spuneți-i un pronunțător decât bulevard - ar fi fost, totuși, cel mai singuratic dintre oameni, dacă nu ar fi descoperit, chiar lipsit de luminile grației, prezența invizibilă a acelei. Spirit sau „Demon” familiar, specializat în prevenirea pașilor rele. De la Daüaóo așa-

oratic, al celui care nu avea nimic de avertizat în ziua condamnării procesului — dovedind astfel filosofului că moartea nu era neapărat un rău — patronul său număra avertismentele, nu invocațiile; dar invocațiile trebuie să fi existat mai mult decât avertismente; întrebări mai mult decât răspunsuri; un dialog, pe scurt, medicament tonic și vesel împotriva singurătății intime.

Strict vorbind, aici este secretul întregii vieți spirituale. Spirit înseamnă dualitate; Gândirea înseamnă dialog.

• \

DEHMEL

Văd acum clar că Richard Deh-mel nu a fost, strict vorbind, un mare poet. Am putut să cred asta acum zece ani, când am dat Glosarului, de la München, câteva note despre cea mai nouă literatură germană. La început, am confundat două lucruri atunci: l-am confundat pe Dehmel, care nu este un mare poet, cu germana, care este o mare limbă poetică. El a atribuit merite versului care poate aparținea doar cuvintelor sale; iar la cuvintele, merite care au fost poate doar ale vocalelor lor.

Aceste vocale, acele cuvinte, acele versuri urcă și coboară prea vertiginos prin scalele valorii. Sunt

Poezia lui Richard Dehmel este plină de elemente impure. Dacă ar fi tolerată comparația ignobilă, mi-aș aminti de acea „înțepătură” în care fumătorii spanioli găsesc — sau găsesc, în vremuri mai fericite — trunchiuri, fire de păr, uneori sfori sau nasturi... Mai puțin grosolan, am vorbi despre acele mici zone aspre, mort, rezistent la lustruire, ofensator la atingerea grijuliei, pe care lemnul nu foarte delicat il prezinta uneori; Am vorbi despre noduri, sau în limbaj dinamic, prestigiu. Nu este, desigur, rigoarea materială și tehnică, cea care aduce inspirația atunci când nu coincide complet cu vocația (și care persistă uneori chiar și la autori majori, precum, printre noi, José María Sert, în pictură; Lopez; -Picó, în versuri; în contrast cu siguranța fericită care leagă, de exemplu, desenătorul Obiols de paternitatea lui Rafael, poetul Sagarra, de cea a lui Ariosto); nu este vorba și despre

puțin din moloz pur, zgur pe care alchimia critică le cunoaște și le separă cu ușurință. Dar ceva aproape inevitabil la așa-zișii artiști „decadenți”, printre care autorul Zwei Menschen s-a putut înscrie; și poate în cele din urmă nu este altceva decât o consecință a promiscuității dintre decorativ și emoțional, dintre ornamentație și structură. Promiscuitatea tradusă întotdeauna în elemente de dificultate internă.

O poezie nu trebuie să fie — să revenim la simbolurile tutuneriei — ca acele bătrâne „Susini” sau ca anumite „Muratti” care ard singure și atât de repede; nici ca acele țigări ieftine care se sting continuu; dar ca un trabuc perfect care „desenează” bine, cu condiția ca o muncă inteligentă să fie făcută de fumător — în acest caz, de cititor.

BL NOU

GLOSAR

Wedekind

Ei spun că acum lipsesc multe lucruri în Germania. Dar înainte era totul. Produse fabricate, atât naturale, cât și spirituale.

A existat o listă completă a poeziei „Sfârșitul secolului”. Liliencron a fost un Verlaine, tradus ca un optimist. Stephan George, un Baudelaire, aproape netradus. Hoffmansthal, un D'Annunzio.

„Sfârșitul secolului” german avea nevoie și de un Montmartre; Acesta a fost Wedekind.

Poate de aceea artistul avea, chiar și fizic, aspectul unui deal.

GLOSARUL BL NUBVO

SPIOI, CHITARE

Bănuiesc că M. René Bizet va avea o prietenie cu Pío Baroja. Felul în care îmi oferă romanul său L'Aventure aux Guilares și faptul că, la câteva pagini de citit, decorul Verei del Bidasoa vine să-l continue pe cel din Hendaye, mă face să cred așa. — Sau poate că se va desprinde din acele narațiuni despre isprăvile spionilor și contraspioanilor cu o anumită tendință de a interpreta cu îndrăzneală indicii foarte ușoare.

Am spus peisaj din Hendaye sau Vera, nu peisaj. În romanul lui M. Bizet nu există aproape nimic altceva decât acţiune. Prieten de aventură, atașat voluntar de aventură, patron

După ce și-a scris cartea, conform textului dedicației lui *Roberto-Luis Stevenson, Poetul lui Aventara”, autorul știe foarte bine că o plăcere literară de acest ordin va avea întotdeauna o notă exclusivă. Și că iubitorii de Mayne-Reid nu se opresc niciodată să admire curgerea

maiestuoasă a marilor râuri, nici tinerii cititori ai lui Jules Verne nu se opresc să învețe lecțiile false de geologie sau mecanică care, între zgomot și zguduit de dialog, au făcut plăcere insertului romancier.

Nu poate fi negat; Astăzi se întâmplă în poezie ca imaginația să-și revendice jurisdicția. Unul dintre capitolele acestei afirmații se bazează pe o anumită renaștere a romanului de aventuri. Acolo avansează René Bizet, ca înaintea lui presupusul său prieten Pío Baroja, cu aspirația nerealizată în totalitate pentru feuilleton, și André Gide care, în Les caves dα Vatica, s-a bucurat, puțin sau mult ironic, într-un Carnaval al Contingenței. . Doar dacă André Gide este un cosmo-

politician cu ceva engleză; iar Baroja, un basc, de asemenea, cu o oarecare britanicitate, René Bizet - desi imi spun ca este marinar de profesie - mi se pare extrem de legat, nu doar de Franda, ci de tinutul Frandei. Țara Frandei, adică țara raționalității. Pământul în care, dacă ar apărea o carte numită Atlintida, cu siguranță n-ar mai fi nimic de văzut în el decât o mică afacere.

Astfel, în VAventure aux Quitares, chitarile aventurii sună cu un ritm foarte discret. Iar rolurile de spion apar distribuite prudent și patriotic, ca într-o carte educativă de imagini paralele; se respecta clasificarea salvatoare intre spioni si contraspioni; dasificacion că - trebuie să mărturisesc - nu am înțeles niciodată pe deplin. Ochii primilor sunt duri, părul cărunt al celui din urmă este venerabil. Nu există nicio urmă aici a acestei simpatii romantice pentru

protecția, la fel de intensă - sau pur și simplu, la fel de activă - este adesea transparentă, chiar și în Obletivismul cinematografic însuși... Întâmplarea, în schimb, este o șansă modestă în acest roman; Nu se deda într-un carnaval pofticios ca la Gide, ci mai degrabă într-o modestă excursie de duminică. O șansă destul de sensibilă, care, dacă nu permite surprize mari, nu lasă niște capetele libere și nici nu ne chinuiește cu enigme de îngrijorare.

Pentru ca totul să fie rezonabil în această carte de aventuri, femeile spaniole înseși sunt. BarcelonarIa Plaza de Cataluña și „Calle Barbará” sunt la punct. Doar portul Barcelona mi se pare în L'Aventare aux Gaitares prea îmbogățit cu culoare și parfumuri, cu papagali și maimuțe; iar trupa noastră municipală și publicul care o ascultă de obicei, ușor calomniat. Pentru că nu este adevărat că, în realitatea lucrurilor, ea animă Plaza de Catalunya cu „valsuri ușoare” pe care le aude „fu-

poruncește și vorbește cu voce tare”; ci mai degrabă ascultă împotrivă, cu privirea îndepărtată și sprâncenele împreună, lucrări de Wagner, Berlioz și alte lucruri serioase pe care vântul le smulge și le duce ca mărturie a memoriei pe care palmierii pieței le trimit pinilor din Nord. , corespunzător mesajului telepatic al celebrei balade.

SCRISOARE DESCHISĂ CĂTRE MINISTRUL INSTRUCȚIUNII PUBLICE

Se pare că atunci când a fost studiat noul buget al Instrucțiunii Publice a apărut o tendință care include pericolul pentru continuarea Școlii Gimnaziale Figueras. Alarma provocată de această știre a dat naștere, așa cum era de așteptat, la o anumită mișcare de protest în importanta capitală a Empordà.

*Spun că această mișcare ar putea fi de așteptat și nu m-aș ierta că am permis cuvintelor mele să nu fie interpretate în adevăratul lor sens. Figueras nu este un oraș în care să se aplice cu ușurință normele obișnuite ale psihologiei.

colectiv provincial. Poți fi sigur, distinsa mea prietenă, că, dacă acum se agită în apărarea Institutului ei, nu o împinge nici un mic interes material, nicio inspirație meschină de la negustorul din piață sau de la gazda locuințelor. Cu ocazii anterioare, în cazul unei garnizoane sau al unei închisori, Figueras a demonstrat, cu elocvența faptelor, cât de mult se încadrează ele, în tabelul său de valori mobile de acest fel, în fața exigențelor spiritului. Dar astăzi este vorba de spirit, tocmai: este vorba de a susține sau de a se opune efortului dezinteresat pe care o selecție laborioasă îl face în prezent acolo în beneficiul culturii publice.

>Intim conștient de acest efort al intensității și semnificației sale, cred în datoria de a lua parte la dosar, prezentându-vă în calitate de martor: întrucât, din motive pe care le cunoașteți, nu pot face asta astăzi cu el - 48 -

r

caracter de avocat cu care m-ar fi onorat până ieri; întotdeauna cu securitatea avansată de a găsi în tine simpatia care nu ar putea fi niciodată refuzată, pentru cele mai înalte interese ideale. Dacă acestea merită vreo luare în considerare, Școala Gimnazială Figueras nu trebuie desființată, ci mai degrabă îmbunătățită și văzută a fi îngrijită cu mai multă atenție și dotată cu o mai mare lățime a mijloacelor indispensabile, nu numai pentru a-și îndeplini misiunea în raport cu clientela obișnuită a un adolescent.școală, dar să o radieze într-o populație care arde tocmai de dorința de a învăța și care este magnific pregătită pentru aceasta; iradiere care ar putea fi realizată în lucrări și firme de tipul cunoscut sub numele de extensie Ninver-Sitaria sau altele similare.

»În orice caz, ar fi o greșeală să adere, în repartizarea instituțiilor de învățământ și în calificarea și ierarhia acestora, la rațiunea-— 49 — 4

sarcini mecanice ale statisticii pure administrative si demografice. Trebuie să intre în joc o ordine a imponderabilelor. Trebuie avut în vedere, de exemplu, că Figueras are o tradiție ideologică, un obicei de agitație intelectuală și chiar o sensibilitate ecologică pe care în mai multe ocazii - de curând niște prieteni dintre noi primesc dovada în acest sens pe care nu le uită - - a venit să compenseze.omisiunile sau inferioritățile din alte locuri din Catalonia.

„Deasupra acestei tradiții locale caracteristice, astăzi se dezvoltă în Figueras o nouă și coerentă luptă pentru cultură. Populația a fost înfrumusețată, după inspirații de gust clasic, care transformă un loc și un aspect al orașului într-o fericită garanție că prostul gust cu care ne stânjenesc alte aspecte, mai ales arhitecturale, ale Cataloniei, nu a fost decât o boală sau un viciu. a unei generații, nu permanentă și de-

dispozitie foarte trista a cursei. Presa din Figueras, pentru atenția constantă acordată spiritului lucrurilor de artă și civilitate, onorează tot poporul nostru. Fidelitatea memoriei cetăţeneşti faţă de gloriile născute acolo, precum Narciso Monturiol, fidelitate nu exprimată în comemorari goale, ci în cercetare şi biografie, mai trage o notă de aristocraţie intelectuală; precum și curiozitatea pentru arte, care a înzestrat unele dintre colecțiile private ale Figueras cu picturi care ar face mândru orice muzeu din lume. Atmosfera de toleranță găsită în Figueras de pozițiile mai puțin actuale ale ideologiei politice și ale conștiinței religioase este cunoscută în toată Spania. Cea mai delicată muzică, cele mai îndrăznețe încercări de reînnoire în tehnica teatrală au și un public prietenos în capitala Empordà. Să nu uităm în această listă de garanții

de viață spirituală pe care o oferă Figueras dorința sa arzătoare pentru o Bibliotecă, dorință pe care acum Dumnezeu știe când va fi servită și în ce fel, dar care, în voința autentică a oamenilor, nu poate fi mai nerăbdătoare sau mai liberală ca tendință.

*Ar reprezenta un păcat grav să scoți din acest ansamblu de eforturi dispoziția unuia dintre organele pe care le are pentru structura armonioasă a dimineții. Nu știu de ce fel de dificultăți suferă în prezent Institutul Figueras; Dar știu ce ar putea reprezenta mâine o organizație de acest fel care ar putea primi suflu de viață cetățean și să o influențeze la rândul ei, în redundanță generoasă. Această

posibilitate simplă este deja sacră și ar trebui să facă acea instituție inviolabilă.

*Aș aprecia foarte mult, distinsul meu prieten și ministru, dacă ați ține cont de afirmațiile care fără ezitare, categoric,

—S»—

BL NUBVO

Olosakio

Am îndrăznit să vă întreb, în speranța că veți ține cont pentru a le aprecia orice titlu pe care l-aș putea avea pentru garanția dumneavoastră. Și, dacă nu alta, cea a prieteniei mele devotate”.

EL

NOU

GLOSAR

BERTRAND RUSSELL

Acum este real. Suntem în înălțimi. Când un om ca Henri Poincaré a zâmbit puțin la definiția lui Bertrand Russell a unității aritmetice, a făcut-o ca un augur al altuia. Augur, în condiții de deplină egalitate.

Și de asemenea, ca și în cazul augurilor, pentru că amândoi erau în secret. Erau în secretul valorii științei și al coeficientului ei de convenție.

Extremele se ating, cercul se închide.Pragmatismul extrem și raționalismul extrem ajung să semene unul cu celălalt în dragostea lor pentru simbol.

BUOBNIO

d

SAU

y eв mica supunere față de iluziile naive ale obiectivității.

„Obiectele simțurilor, chiar și atunci când apar în vise, spune Bernard Russell, sunt, fără îndoială, obiectele cele mai reale pe care le cunoaștem>. Dimpotrivă, obiectul Filosofiei nu este ceea ce este real, ci ceea ce este posibil. Tocmai de aceea poate fi sigur.

Bernard Russell a fost atât de sigur de obiectul speculațiilor sale cu privire la posibil, încât pentru că și-a apărat unele dintre concluziile cu un spirit eroic a fost demis de la Universitatea din Cambridge și a plătit o sută de lire sterline amendă și a rămas în închisoare timp de șase luni. Acolo a scris o lucrare admirabilă: Principiile sale de filosofie matematică. Probabil în jurul lui lucrurile reale erau foarte diferite – lucrul real, lucrul real trist era atunci în exterior visul patriotic și războinic; Dar el era preocupat doar de recolte, adică de Adevăr.

Bertrand Russell a fost un slujitor foarte credincios al Adevărului. Vine după ea să lupte, nordică și cavalerească, lângă mările Frumuseții.

După ce ne vor vorbi despre Adevăr, vom încerca să-i facem să ne spună despre Relativitate. După Russell, tot pentru a preda un curs monografic, ne vom asigura că vine Einstein.

BL NUBVO

GLOSAR

LA TEIXEIRA DE PASCOAES

Nu vom uita niciodată, Texeira de Pascoaes, că în primăvara anului 1918 am trăit câteva săptămâni în grupul tău. Ați venit să predați un curs despre poeții portughezi în Seminarul nostru filozofic. Te-am avut alături, ca naș, cu ocazia botezului întâi-născutului nostru Bibliotecă Populară. Ne-ai recitat elegiile tale și elegiile fraților tăi de rasă. Într-o după-amiază ne-ai făcut să plângem cu cântece populare și ale lui Frei Agostinho da Cruz. În altă după-amiază ai plâns, că te urcai în tren, în trista sufocare a lunii iulie.

Așa că am fugit să ne închidem.

BUGNIO

d

SRO

în sala tânără a Seminarului, încă mirosind a lemn. Și în partea de jos a portretului tău, înainte de a-l fixa pe perete, am scris câteva cuvinte de nostalgie:

Era ca San Francese, brunet și magistrð; Vals, scurt; ochii, arzand de patima, si in orice paratila, cazand in rugaciune.

Pur și simplu a venit, un blond dezorientat

(Pălărie răsucită pe cap); cu grimase simiane, inocența zorilor

Când s-au spus cântecele, a plecat așa cum a venit.

Vom frânge pâinea cu el și Tambrosia.

Ne-a lăsat o floare; și era simpatie

(Era, ca San Francisco, cu pielea întunecată și flăcătoare — înălțimea, scund; ochii, înfocați de pasiune — și, în orice cuvânt, un aer de rugăciune.

— al 6-lea —

BL NOU

GLOSAR

A venit simplu, nu puțin dezorientat - (Pălăria strâmbă pe cap purta) -; cu grimase simiane, inocență nou-născută.

De îndată ce a rostit cântecele, a plecat așa cum venise. —Frgem pâinea și ambrozia cu el—. Ne-a lăsat o floare și a fost simpatie.)

EL

NOU

GLOSAR

NOAPTEA LUI SAN JUAN

Din întreaga ta sejur, dragă Pascoaes, cea mai ciudată amintire este cea a festivalului San Juan. Tu, acum, în prologul noii cărți Poeții Insiadas, rezumat al lecțiilor cursului, ai evocat sau, mai bine zis, ai numit imaginea acelei nopți când Tibidabo ni se părea, din vârf, un fagure de foc. între cuibul de scântei al viespelor, care erau luminile orașului aprinzându-se în fluiditatea amurgului lung... Ai evocat, din acea noapte, splendoarea inițială, nu melancolia finală.

O catedra de literatură portugheză la Barcelona, de literatură catalană la Lisabona sau Porto, pro-

am ejectat. Ai zâmbit, indulgent și neîncrezător. — „Vedeți că planul este deja întocmit, că sunt perfect de acord cu ministrul dumneavoastră”. „Este imposibil”, a răspuns el, „pentru un ministru din Portugalia de astăzi să facă ceva care necesită un spirit de continuitate”. Țara noastră nu este o țară normală ca a ta...» M-am uitat apoi la fața ta, fix, pentru că nu știam încă candoarea ta fără pată. M-am uitat în fața ta să văd dacă mai zâmbești. Și în ochi, în caz că ai zâmbit înăuntru și ai fi modest...

Dar focurile se stinseseră deja; iar fără focul muntelui, bietele lumini ale cetăţii au rămas neputincioase şi goale.

PROLOGUL „OS POETAS LUSÍADAS”

Nu ai zâmbit. Înțeleg bine astăzi când citesc ultimele pagini ale acelui prolog, în care Catalonia este comparată cu Portugalia.

„Arta noastră — spui tu — este mai mișcătoare, imperfectă și mai dureroasă. Leaibranza, despărțită de speranță, stinge sentimentul în nopți încețoase. Uneori apare Infinitul, constelat de lacrimi. Arta catalană este senină și plastică. „Speranța, luminând și definind sentimentele, le oferă ușurarea clară și bucuroasă pe care soarele o dă lucrurilor.”

Pot fi; dar nu atât de sigur, din moment ce, în altul

ordinea eforturilor, <armonia, ordinea, disciplina» pe care ai găsit-o aveau să devină «din ce în ce mai puternică și mai constructivă». Era în 1918. Moartea ne dăduse deja o lovitură atunci. Apoi au venit alții; anarhie, o anarhie ca cea pe care o denunțați în Portugalia, cu futuriști „bombă” sau patrioți din pânză de păianjen. Și în fiecare zi este nevoie de mai mult efort pentru a respecta aici „legile vieții” și nu „legile morții”, despre care vorbiți.

Dar ce contează? La fiecare festival din San Juan vom aprinde focuri tinere. Uneori focul se va stinge cu adevărat.

PORTUGALIA, MOSCOVITA?

Catalonia nu va fi intrat atât de definitiv pe cât ne-am dorit pe căile organizării clasice. Dar de la asta și până la afirmația pe care o faci, dragă poet, că Portugalia este „moscovită în nord, sud, est și vest”, mai este destul de mult de parcurs. Acest cuvânt al tău ne sperie mai mult decât ne surprinde.

Surprinde-ne, nu prea mult. Pentru că am spus deja în repetate rânduri că există o Europă periferică, legată de un simț mistic, opus simțului estetic al Europei centrale. Imperiul lui Carol cel Mare are legea lui.

O alta este legea supremă a Rusiei, Angliei, Spaniei și Portugaliei, este clar. Când am scris aceste lucruri în 1916, mulți aici au fost scandalizați. Dar acum vii și ne povestești despre slavismul țării tale.

ATLANTIS

Valb mai mult decât atât, țara voastră nu devine o școală a Estului, a Rusiei, nici măcar a Cataloniei, ci mai degrabă a Vestului, care este America și, mai mult decât America, Atlantida.

Există o singură Europă; Îi suntem devotați. Există, împotriva Europei, o Atlantida. Atlantida invizibilă în corpul lui, dar vizibilă clar în brațele lui: America, Anglia, Africa Iberică.

Până de curând, europeanul credea că ar putea folosi expresiile „civilizație europeană” și „civilizație occidentală” ca sinonime. Amintirile clasice din Marathon și Seda-mina au tiranizat mințile. Marele război și

d

SRO

Easa≈a≈ι.'llll lιl⅛ | l" .. .. ,.ιglIrτ,ι ι ll⅛ l..ι..j., i,•,,⅛rv

Epilogul său vine, probabil, să ne arate că acele formule sunt, mai mult decât diferite, contrare. „Civilizația occidentală” înseamnă cea a Atlantidei, și nu cea a Europei.

Metropola acestei civilizații? Ce contează cutare sau cutare capital? Londra sau New York, Lisabona sau Buenos Aires...

Adevărata capitală, adevărata metropolă a Atlantidei este îngropată în mare.

B.L.

GLOSARUL NUBVO

IN AMARANTE

Când mașina te duce în Amarante de la gară la conacul Teixeira de Pascoaes, se întoarce brusc pentru a traversa un pod lângă o biserică. O mică capelă, din peretele ei, prezidează acea cotitură, parcă pentru a-l salva pe călătorul care îl salută cu evlavie de la rău. Și la fel de mult ca Fecioara acestei capele, puține imagini din lume vă vor impresiona.

Nu „Mama”, adică Mama cu copilul la sân. Nici „Mila” sau „Durereoasa”, cu trupul mort al Fiului, în fusta furtunoasă, ci Maternitatea și Mila în același timp. Fiul este acolo, adult și bărbos; dar Maica nu-l lasă, mort, să se odihnească

d

SRO

în genunchi, dar îl ridică, viu, pieptul îi ajunge.

Ești imediat copleșit de impresia că ai descoperit un adevăr etern, de a fi în prezența, nu a unui episod, ci a unei categorii. Departe de aici, sculptura de gen; departe și maternitatea de gen... Prin transcenderea simbolică a timpului copilăriei, maternitatea se emancipează de tărâmul biologiei pentru a intra în imperiul demnității. Nu a mai rămas nimic zoologic în ea.

Eu, care sunt pe zi ce trece mai feministă – mai în favoarea pătrunderii femeilor în imperiul demnității – aș dori ca o poză a Madonei lui Amarante să prezideze sala de ședințe a societăților noastre feministe, dacă avem una, și dacă cele ne putem permite luxul unei săli de ședințe sau a unui „crenel pe care îl pot numi al lor". Deoarece Madona lui Amarante reprezintă Maternitatea emancipată de biologie, Femeia

nismul aspiră la aceeași emancipare față de Feminitate.

Iar obiecțiile care, din domeniul științelor naturii, pot fi făcute împotriva ideii de Fecioară-Mamă sau împotriva celei de Femeie-Cetățean nu vor fi niciodată altceva decât obscenități fără sens.

NATURA RAGUNGITĂ

Un mister, o categorie, pe malul stâng al căruia însuși Teixeira de Pascoaes l-a numit, într-un adjectiv gustos, „apa capricioasă a Tamega". Pe malul celălalt, în aceeași casă a prietenului poet, în gândurile și în opera sa și în idealul pe care l-a dat țării sale, o altă categorie, un alt mister. Dacă acesta ar putea fi numit misterul Sânului inepuizabil, acesta este misterul Naturii răstignite.

Expresia „Natura răstignită” nu este a mea. Poetul a spus-o deja la prima lectie a predarii sale despre lirismul portughez, in cursurile noastre monografice in vremuri – 75 –

BUOBNIO

d

SRO

în care cursurile monografice îşi invitau cu adevărat profesorii–. O repetă acum, din primele pagini ale cărții „Os poetes Inaladas”, care a adunat acele lecții. Dar din moment ce în această carte proza se bâlbâie puțin, se rămâne fără să știe dacă acesta este, pentru Teixeira de Pascoa, un simbol sau pur și simplu o alegorie.

Nu contează dacă el știe sau nu; indiferent dacă vrei sau nu; Indiferent dacă ajungem sau nu la acest concept prin reflecție, toată poezia saudoso-ilor – ar spune că toată poezia Portugaliei – este o răstignire a Naturii.

„Visul unui popor visat de poeții săi, care sunt aleșii sufletului său”, este aici un vis al Joii Mare; o viziune – în afară de groază, care aici este dulceața – à la Catalina Bmmerich.

B.L.

NOU

GLOSAR

RĂSCUMPĂRARE

De ce să răstignim Natura? Să-l răscumpere. Dar oare Natura – Natura este înțeleasă separat de om – are nevoie de răscumpărare? Pot fi.

Este o veche controversă teologică. Căderea lui Adam corupe și lumea. Cine de atunci încolo este supus morții nu sunt doar bocetele, copiii Evei, ci pasărea cerului și crinul, emancipată de legea muncii și a cărei întreținere și îmbrăcăminte Domnul o vindecă direct. Acum, dacă întregul Univers cade din cauza păcatului primului om, este întregul Univers răscumpărat în sângele lui Hristos? Au crezut-o

unii teologi; altii nu credeau. Se pare că problema a persistat de ceva timp între dominicani și franciscani. Probabil că nu trebuie să spun din ce parte a fost adoptată soluția optimistă.

Din fericire, în panteismul filozofic și, mai ales, în panteismul poetic, se potrivesc și ambele soluții. Panteismul a fost în general optimist. Abzolvă totul. Găsiți asta

ч tot es bell el vert i el „vermeil*.

Respingând în esență dualitate, este profund respingător însăși noțiunii de păcat. Dar poate exista și un panteism pesimist. Va exista păcat cu condiția ca toată lumea să fie păcat. Orientul a cunoscut acest panteism. Este posibil ca și Occidentul extrem să știe asta. (Teixeira de Pas-- 78 -

lucrurile spune în The poets toast, că Portugalia este moscovită în nord, sud, est și vest.»)

Apare atunci nevoia ideologică, cel puțin dorința, de o răstignire lentă a Naturii. Ce este corpul Naturii? Limitele sale. Care va fi Cruz? Ceea ce o afectează cel mai bine cu prezența nelimitatului, a infinitului.

B.L.

AARE MAREA

R Corpul Naturii sunt Patria. Crucea pentru Natură este Oceanul.

Răscumpărarea va veni încet prin jertfa unei patrii, răstignită de mare.

„NAO CATHARINETA”

O poveste de dragoste populară portugheză se numește Nao Catbarioeta. Două versuri din ea cântă întreaga istorie tragică a patriei portugheze:

Pentru sufletul meu și sufletul lui Dumnezeu,

0 clone body eu-o eu ao mar...

d

SRO

natiuni, uniuni

Dacă înțelegem „Națiune” în sensul de unitate și autonomie a culturii — unitate și autonomie în același timp —, în Europa erau doar trei națiuni, până la începutul Epocii Moderne: noi, care l-am avut pe Lulio; Italia, care l-a avut pe Dante; Germania, care avea Deutsch Tbeologia. Adică primii oameni care au făcut lucrări de gândire în limba vernaculară; primul care a cântat magnific în limba populară; primul, de la împăratul Iulian, care s-a gândit să dea religiei o expresie hotărât națională.

Trei națiuni, în Evul Mediu. Tot ceea ce — 82 —

B.L.

NUBVO

GLOSAR

Nu este aceasta, este Biserica, sau Imperiu sau Anarhie.

Dar Lulio, care se gândește înaintea oricui la un Nadan, este și primul care, pur, flexibil, dialectic, s-a gândit la o inteligență a Națiunilor, în afară de Imperiu, în afară de Biserica însăși, de vreme ce în comunitatea pe care a visat El. că intrau și evreii și musulmanii — intra să discute — dar, până la urmă, intrau...

Lulio este primul care a știut să simtă puternic, în același timp, și într-un impuls unic și o febră unică, iubirea proprie și iubirea universalului.

BUGNIO

d'or

WILLIAM MORRIS

Sobbe marele estet, o nouă carte de G. Vi-dalenc. Odată ajuns volumul la biblioteca Ateneului din Barcelona, acesta pare să fi fost larg consultat zilele acestea. Uneori, vreun domn bătrân, cu obrajii lărgi și cu o strălucire prost stinsă în ochi, se apropie cu prudență pentru a-l răsfoi. Probabil că este înșelat de vreo referință vulgară, precum cea popularizată de o opinie a domnului Puig y Cadafalch, care îl consideră pe William Morris un autor libertin; pentru că încetul cu încetul consultantul capătă aparența că nu a găsit ceea ce și-a dorit, și părăsește cartea castă, cu un gest de dezamăgire.

Cititorii cu o curiozitate mai nobilă găsesc acolo, totuși, plăcerea pe care o caută. În-— 84 —

GLOSAR

Găsesc un nou contact cu idealismul pur al acelui om, despre care - încă în tinerețe - Borne-Jones a putut să scrie: „El este plin de entuziasm pentru lucrurile sfinte, frumoase și adevărate și, ceea ce este mai rar, înțelege. și judecă perfect. Mi-a impregnat întreaga ființă cu frumusețea lui; și nu există un singur folos pentru care să-i fiu mai recunoscător lui Dumnezeu decât cel al prieteniei lui.

Trebuie doar să vezi un portret al lui William Morris pentru a înțelege înălțimea, demnitatea perfectă a meșterului aristocratic din Merton Abbey și Orpington. Dar nici măcar cele mai bine documentate informații nu ar fi suficiente pentru a ne oferi o idee completă despre activitatea și influența lor. În arta decorativă modernă, el a fost cel care aducea găinile; Acum treizeci de ani a băut toată estetica europeană din fântânile din Orpington și Merton Abbey; iar arhitecții ultimei dezvoltări din secolul al XIX-lea s-au inspirat unanim din creațiile celui care, în - 85 -

Oxford, nu fusese decât un asistent al arhitectului Streat

Nici niciodată, din munca de zi cu zi. Dar ce voia dacă nu asta? În 1876, când criza economică puternică a companiei sale Red Lion Square, Morris i-a spus unui prieten:

—Astăzi am atâtea griji, atâtea speranțe și temeri, încât nu-mi găsesc timp să fiu cu adevărat sărac; pentru că asta mi-ar distruge libertatea de a lucra, care este cea mai dragă bucurie a mea.

Un motiv ornamental, o schiță florală pentru tapet, poate fi copiat cu ușurință de la William Morris. Dar această seninătate, această frumusețe a spiritului, sunt deja mai greu de copiat.

Domnul Henri a dat câteva lecții la Universitatea Industrială din Barcelona. Prin procedeul „Te botez, carpai”, aceste lecții au fost numite „Curs monografic de studii superioare și schimburi”.

Se pare că o învățătură de acest fel presupune întotdeauna, din partea celui care primește vizita de predare, o dorință prealabilă, o invitație. Nu a existat așa ceva aici, dar probabil exploatarea pură spectaculoasă a întâmplării. Pe 8 octombrie a anului trecut, domnul Henri a scris din Coye (Oise), că, din cauza unor chestiuni private, a trebuit să petreacă această iarnă la Barcelona, s-a oferit să țină o Prelegere despre lucrările sale „autrefois” ; Această soliditate a fost susținută de o recomandare a domnului Luden Poincaré. Dar nu se credea atunci că interesul...

să știe să accepte oferta; printre alte motive, din cauza învechirii radicale a Psihofizicii.

Chiar mi-ar părea rău să provoc cea mai mică supărare domnului Henri, care este cu siguranță o persoană excelentă și interpretează destul de exact tipul de savant din anumite romane populare.

On ne divraitfaire aux savants une peine — même légère.

Dar, de asemenea, ce sfat rău l-a transformat într-o trupă sau providență de scenografi implicați cu constructorii? Sau, ca să spună în limbajul fars al lui Molière: Ce naiba avea să facă în galera asta?

Prin urmare, nu este de ales decât să ne amintim cum a înflorit psihofizica în zilele acum îndepărtate ale lui Fechner; cum, în jurul anului 1860, credea că a descoperit așa-numita lege Weber-Fechner, adică că mărimea senzației crește în funcție de logaritmul mărimii stimulului; cum, de atunci, nu a mai descoperit

nimic și cum, chiar și despre ceea ce a fost descoperit atunci, nimeni nu a fost vreodată destul de sigur. Nici măcar un protector care a venit cu teoria, domnul Solvay, filantrop de la Bruxelles, Patron al științelor și artelor, în maniera vrednicului nostru Don Pedro Gerardo Maristany.

Morala acestei povești este că posibilitățile industriei umane sunt foarte mari, dar nu infinite. Strict vorbind, țigările pot fi făcute fără tutun; brânză fără lapte; ciocolată ca cea din poveste, care, pentru că nu avea cacao, scorțișoară și zahăr, își numea prospectul „ciocolată pură din punct de vedere chimic”. Este posibil, poate, cu trei domni, să creăm unanimitatea. Este posibil, fără alegători, să se realizeze un Recensământ. Dar existența faimoasei zibete de Iievre sans

Hevrede pentru francezi pare cu totul fabuloasă. Până astăzi, pentru a tocana tocană de iepure, primul lucru de care aveți nevoie este un iepure. Iar pentru a urma un curs de schimb, primul lucru de care ai nevoie este un profesor calificat.

EUGENIO

d

SRO

POEȚI PORTUGEZI

CEI ÎNECATI

SE SURC LA FLOR DE MAR

Nao Ca-Oiarineta, de romantism portughez, încă cântă în inimile noastre:

A minha alma e de Deus,

0 body don-o eu ao mar...

Și din adâncurile mării și din adâncurile memoriei ies la suprafață marii poeți morți. Aleșii Poporului se ridică, ca niște corpuri de avocați, „care au visat visul secular al unui Popor”.

BL NUBVO

GLOSAR

Iată-l pe regele Don Diniz. (Poezia portugheză se dezvoltă, după Poeții Iusiadas, de Teixeira de Pascoaes, în cinci perioade: rurală sau dionisiacă; maritimă sau Enrique, care coincide cu Renașterea; a doua Renaștere, până bine în secolul al XIX-lea, perioada Sebastian. ; politicul, caracterizat prin ideile liberale care vin din Franța; perioada a cincea, Tieosebastiamsta sau saudoso, care domină în anii 1900...)

Iată-l pe regele Don Diniz.

DON DINIZ, TORNEOL

Diniz s-a născut la jumătate de secol după Acalma noastră; El moare la scurt timp după aceasta. Nu este adevărat, deci, cum spune Lope de Vega, că a fost

BUGNIO d'ors

Regele Dionis, primul din Spania care a scris versuri în propria sa limbă,...

Dar între fericiți și rege se pare că au trecut, între timp, semne de maturitate față de sensibilitate.

Ai flori, ai flori de pini verzi, dacă știi ceva despre prietenul meu.

Doamne, eu?

Ai flori, ai flori de ramură verde dacă știi dragostea iubitei mele.

Doamne, eu?

Dacă știi despre prietenul meu, cel care a mințit despre ce a pus cu mine. Ai Deusi și este?

În timp ce regele șoptește acest aranjament tortola cu o dulceață infinită, Fernando Torneol ne spune că

Toate păsările din lume, au cântat #dragoste.

Însă, lângă turturea lui Fallen, și lângă păsărelele din Assisi, aici zboară pescăruși mari, atât de aproape de Ocean, misterios de muți.

GIL VICENTE. CAMOES

Γ.L Renaştere. „Pe de o parte, Oamenii: Don Juan 1 și Gil Vicente. Pe de altă parte, Rasa: Don Sebastián și CamoSs.> (Alte țări au cunoscut uneori o distribuție paralelă. Astăzi, în Catalonia. Clavé, oraș; Pep Ventura, rasă. Manelic, oraș; Teresa, rasă.)

Gil Vicente, care este un popor, știe despre Înger și Diavol. Camoés, care este o rasă, știe despre Erou.

Produce nostalgia pentru Atlantida scufundată, tragedia națiunii naufragiate

BUOBNIO

d

SRO

fiecare cu efecte diferite. Gil Vicente a obosit.

De asemenea, o viață plictisitoare

Odihnă...

Dar CamoSs visează

...mările nu au navigat niciodată înainte.

Vezi: pescărușii se întorc acum spre Overseas.

AGOSTINHO DA CRUZ. BANDARRA

Acum sosește Frei Agostinho da Cruz. Ul

complotul este o Ultralume. Pentru daunele iubirii,

B.L.

NOU

GLOSAR

A trăit patruzeci de ani în munții înalți; și acolo se purifică încet,

Telefonul dă saudade divină.

De când Frei Agostinho da Cruz - spune Pas-coaes - délo care ne acoperă este deja portughez. «Ne-a plantat steagul în infinit>, ca CamoS-urile în mare. (Rețineți diferența radicală cu amiralul catalan, cel care a pecetluit cu scutul nostru peștii mării, adică concretețea infinitului.)

Aici este plasată legenda lui Don Sebastián, Marele Dispărut, și poezia mesianică a lui Gonzalo Annes Bandarra, care cântă despre reapariția Marelui Interlop. Ultramar este acum Ultratime. Saudade, viitor; memorie, speranță.

EUGENIO

d

SRO

BOCAGE. ALMEIDA GARRET

Așa s-a maturizat mitologia sentimentală portugheză. Secolul al XIX-lea l-a moștenit, acum complet, din perioada Sebastian.

Acela nu era foarte credincios; Este prima sa parte; sensul acesteia. Bocage, prin faptul că a pus ochii pe Franța, a fost infectat de Bucurie și Revoluție.

Dar din când în când se percepe în opera sa că, mesager al neamului,

sau marinho furor vao carcomendo,

stâncile dure şi coloanele Horaţiene.

Mai superficială este, în viața și acțiunea ei politică, Almeida Garret. Dar într-o zi este strâns, iar drama sa Frei Luiz de Souza aduce, cu umbra Interlopului, „primul gest reînviat al sufletului curajos al Iusiadelor*.

NOUL

GLOSAR

MODERNUL

Ouerra Junqueiro, Anthero do Quental ne sunt familiare.

Secolul al XIX-lea se va încheia. Aici deschid o nouă eră, continuând lecția imemorială a lui Joao de Deus, Antonio Nobre.

Deasupra infidelității khk-ului s-au întors pescărușii...

DIAGNOSTIC, ETIOLOGIE, TRATAMENT

Dați-vă înapoi, pescăruși! Bufnița Minervei, cu ochii ei de ulei lucid, îți barează drumul... Portughez, vino cu mine la sanctuarul lui Asele-pios. Îi vom cere sfatul lui Dumnezeu.

Pe parcurs am să vă spun ceva. Când eram copil, aveam deseori acest vis: Balconul casei mele nu cădea pe o stradă sau terasă, sau grădină, ci pe vad; Balconul casei mele era sfârșitul lumii; M-am uitat la el... (Esplanada Palatului Regal din Madrid, care are vedere la Campo del Moro, mi-a permis să reproduc, în zilele cu ceață,

impresie ciudată, emoția angoasă pe care am simțit-o atunci.)

Când am visat asta într-o noapte, saudade a durat opt zile.

Ei bine, melancolia, boala Portugaliei, nu a fost altceva. Nu te duci la marginea lumii cu impunitate.

Cred că pot anticipa răspunsul zeului. Remediul trebuie să vină în Portugalia de la ceva care distruge, cu senzația de a fi o limită, angoasa nelimitatului; Fie ca el să-și deblocheze natura de crucea infinitului; a ceva care, aducând America mai aproape, face ca Oceanul să fie mai mediteranean...

Medicamentul lui Portngal se numește Aviație.

BL NOU

GLOSAR

UN PREOT

În urmă cu un an, un mare preot, căruia Catalonia este creditor al unora dintre bunurile literaturii și culturii pe care Germania le mulțumește lui Luther, a murit la Barcelona, victimă a „crimelor sociale” extraordinare. Ea datorează o nouă coborâre a Spiritului cuvintelor din limba vernaculară, și întoarcerilor și zborurilor sale — sau, uneori, târârilor — mai gustoase și nu mai puțin agile decât zborurile. Asta, Catalonia; și cerul și pământul, multă bucurie; că de fiecare dată când Cuvântul lui Dumnezeu vine să fie îmbrăcat în cuvinte noi, îngerii se bucură nespus de mult, pentru că există

SRO

apoi, în mic, ca o nouă întrupare și răscumpărare.

Fondatorul Cataloniei se numea Ramón Lull; El a fost primul, și timp de șapte secole singurul, care a făcut ca Rațiunea să vorbească în catalană. Și la Pietà, și în aceasta a rămas și el foarte singur. Până când, cu curaj, sărind peste sute de ani și sute de obstacole de alt ordin, un om înflăcărat și ambițios spiritual, cu ochi și gură africane, de neam Penadés și pe nume Federico Clascar, prieten cu Prat de la Riba și, poate deja să fie dezvăluit — întrucât ambele aparțin astăzi umbrei crude a morții și luminilor inescuzabile ale istoriei — mărturisitorul său de multă vreme; autor de versiuni ale Evangheliilor, Cântării, Genezei, Psalmilor — și ale Sfântului Pavel și ale Sfântului Francisc de Sales — și ale cuvintelor coralelor lui Bach.

Un alt secret poate fi declarat și astăzi. Și ar trebui, deoarece suntem, potrivit știrilor, în pregătirea unei ediții complete a scrierilor lui Federico Qascar. Și studiul lung despre Religio est libertas, inserat în compilația The Philosophy of the Man Who Works and Plays, și semnat de un triplu asterisc, studiu apărut în 1911 sub forma unei „Scrisori deschise către Eugenio d'Ors. », cu un X pentru semnătură, în rubricile unui ziar local, opera lui Clascar es. Motive legate de starea lui l-au determinat să o ascundă într-o zi; insuficient, chiar și în opinia celor mai timizi; respectabil, fără îndoială... Ne amintim din acea lucrare, ca dezvăluind o întreagă stare de spirit, următoarele cuvinte puternice: «Cu siguranță, Fiul lui Dumnezeu însuși s-a pogorât — era, așadar, exterior (nu uit că voi nu poate suferi « „Hristosul Interior” al moderniştilor) — în acest castel al fiinţei noastre. El a coborât și nu s-a mai mișcat de atunci,

Bl slujind omului în orice moment, om care servește lui Bl în pieezza lui funcțională; plenitudine de care ne bucurăm cu toții de la Bl și de care Bl ne-a restituit. Bl ne-a adus adevărul care ne eliberează. (Veritas Iiberabit vos), iar Bl este cel care, cu dulce și cu dragoste,

păstrează aprinsă această dorință de libertate, de eliberare definitivă, pe care acum, prin „imperative ale credinței”, prin „viziune” mai târziu, o vom realiza într-o zi. În acest sens, este adevărat că totul este simboluri, aceleași dogme și mistere, pentru că ele conțin adevăruri acoperite, o algebră spirituală, o simbolistică a unei lumi spre care avansăm, adevăruri parțiale, limitate - de dragul calității noastre de pelerini -, particule de masă abundentă, de masă completă. Iar agnello nostru se hrănește, deocamdată, cu acele particule, pe care sufletele evlavioase le adună și fac gura infinitului.” (Expresiile italiene sunt explicate prin faptul că a fost comentat aici, nu prin textul original al

Religio est libertas, ci o variantă a micii mele monografii*, de Giovanni Vidari...) Există, de asemenea, la începutul scrisorii, acest strigăt admirabil: «Și adevărul este că, oricât de mult se crede în nemurirea spiritului, cineva experimentează adesea un fior de | oh, dacă este mort1>

Dar nici țipetele, nici conceptele nu pot fi traduse în Federico Clascar. Limbajul său este atât de intens dinamic încât nu există nicio modalitate de a-l califica decât prin abordarea celor mai pasionate creații ale artei baroc. Un asemenea episod agricol, în Geneza sa, amintește de portalul palatului marchizului de Dos Aguas, din Valencia; Un asemenea extaz al Canticului pare acela al unui plebeu Bernini. Condiția pe care am formulat-o cândva ca ideal de stil, legea supremă a Stilisticii noastre: „nu scrie un cuvânt care să nu fie neologism”, este îndeplinită de pagini întregi ale acestui scriitor gras, turbulent, extrem de senzual. Din acest motiv, din cauza

ambele turnând spiritul în morfologie și sintaxă, „nu a fost niciodată atât de original ca în traduceri”. Un studiu despre filosofia catalană a secolului al XVII-lea, o lucrare pentru prima dată, pe de altă parte, deja slăbit din rădăcini de lipsa de interes pentru subiect, este un lucru rece, iar forma sa este foarte săracă, ca întotdeauna. sa întâmplat în el când a încercat să fie pur și simplu corect. Evangeliari are infinit mai multă valoare; dar aici este vorba, în cele

din urmă, de o chestiune, dacă nu de o versiune, de o parafrază; Admirabilul retor care a fost Clascar găsește ocazia să demonstreze din nou cum Retorica este Suflet când sufletul este retorică; sau, dacă vrei, cu formula definitivă a lui Stendhal, că „în naturile emfatice, accentul este firesc”.

Habent sua fata. La începutul anului 1919, după crimă, și în speranța înșelătoare de a se convalesce din urma consecințelor sale, preotul grav rănit a plecat să se refugieze într-un cartier foarte retras al Barcelonei, într-o căsuță ciudată, cu siguranță unică aici. Arată așa — I0Ó —

B.L.

NOU

GLOSAR

casa ceva ca un bazar ieftin Villa d'Este; dar policromul nu are încă în ea vulgaritatea arhitecturii noastre fin-de-siècle, iar în grădina ei strâmtă mai sunt chiparoși, iar acești chiparoși au grație, o grație „foarte anotimp de grație...” Cel care probabil că trăise toată viața — chiar și, printr-o coincidență singulară, în vremurile sale de funcție oficială — în „ferme” catalane întunecate, acum găsea protecție domestică în poala acestui gen de italiancă, palidă și machiată... Și s-a dus acolo, și s-a dus atunci, când, când l-am vizitat cu boală, agonie și moarte, am înțeles, având în vedere sugestia mută a lucrurilor care ne înconjurau, unde era familiaritatea profundă, interioară a lui Mosén Clascar; unde, legea rasială a minții sale.

Acest african în aparență „nu era, în spirit, un catalan, ci un italian”. El, în care răufăcătorii obtuși ar putea într-o zi să suspecteze tendințe spre naționalismul bisericesc, spre galicism,

— io; —

BUOBNIO

d

OBS

nismul, la redevențele culturale, „era”, dimpotrivă, prin hotărâtoare necesitate interioară, un pur „catolic, un universal, un roman”, un fiu al Romei.

Nu din Avignon, din Roma.

B.L.

NUBVO

GLOSAR

UN AL PREOT

preot Oteo. Un alt roman. Un alt emfatic. Un alt retor. Un alt formidabil senzual al cuvintelor.

Și cu o oarecare solemnitate apar volumele Els Sants de Catalunya, de Llorens Riber. Conștientizarea monumentalității unei opere poate fi dobândită atât la începutul, cât și la sfârșitul acesteia, sau prin ea. Se pot spune atât iadpi cât și exegi monument-tum. Dar solemnitatea din această hagiografie nu este aceea a unei zile de lucru, ci mai degrabă a unei sărbători.

Erudiție, fără îndoială; dar poți vedea cât de mult o disprețuiește intim autoarea. Fără metodă uniformă în depunerea actelor, nr

— și —

EUGENIO

d

OES

na regularitate în texte sau citate. Cele latine sunt, uneori, traduse; altele, nu, în funcție de avantajele sau dezavantajele pe care fiecare soluție le poate aduce în ritmul prozei. Referința este vagă sau precisă, alternativ și fără lege. Dar nu avem curajul să cenzurăm aceste licențe atunci când ele sunt traduse într-o frumusețe atât de nobilă.

Într-o frumusețe atât de nobilă, într-o asemenea plăcere pentru noi... și pentru autor. Nu e adevărat, Riber, că diavolul din San Antonio era un personaj foarte nepoliticos? Știa despre „libidoul” conjuncțiilor dintre aur și topaz, sau dintre zahăr și scorțișoară, sau dintre sân și axilă, dar nu despre „libidoul” combinațiilor subtile de adverbe și adjective.

Odată, mergând la Granollers, am întâlnit în tren un notar original de acolo, un meteorolog celebru. Din moment ce a fi meteorolog înseamnă a fi deja pe jumătate necromant, acel drăguț Tiresias al doilea

- Nu -

B.L.

GLOSARUL NUBVO

Dă naștere la prezicerea, despre relația mea cu instituțiile și oamenii, evenimente care au avut loc mai târziu. Luciditate care are puțin în special, de vreme ce, fără a fi meteorologi, mulți au prezis aceleași lucruri, la fel și eu. Ca o consolare, tovarășul meu de călătorie a încheiat ziua aceea astfel:

— Îți pot lua totul, dar nimeni nu-ți va lua „ceea ce ai dansat”. Nimeni nu-ți va înlătura faptul că, scriind, ai fost unul dintre bărbații care s-au bucurat cel mai mult (disfrutat, a spus el) din lume.

...Nu știu, Mosén Riber, ce căi îți rezervă Dumnezeu. Dar mai știu că, chiar dezbrăcat și dezbrăcat de tot, ai păstra, ca o recoltă bogată de viață, amintirea momentelor de bucurie intensă - de tortură, de triumf și de bucurie - cărora le datorăm frumoasa predare a Els Sants din Catalonia și ritmurile sale grave, și arhaismele sale oportune și fastul îmbrăcat lejer al Hyperbatonului său patrician.

B.L.

NUBVO

GLOSAR

UN PROFESOR

Ochii copiilor noștri sunt judecătorii noștri. Întrebările copiilor noștri sunt gradul nostru etern, ca să nu mai vorbim de nesfârșitele noastre opoziții. Julio César Borgese, ilustrul critic italian, îmi povestea într-o zi despre problemele pe care i le prezenta fiul lui primul născut: „Tata”, l-am întrebat eu odată, „de ce arde gazul în sus și electricitatea arde în jos?” Sau bine, cu altă ocazie: «—Tată, de ce l-au numit pe rege după un pătrat?...> În astfel de momente,

BUOBNIO

d

OBS

Întrebarea se dovedește a fi nebună; dar asta nu face ca răspunsul să fie mai puțin jenant.

Nicio critică la adresa profesorilor și educatorilor nu este atât de sigură și rapidă ca cea a discipolilor lor, încă din prima zi. Unii băieți stau pe o bancă; un profesor necunoscut apare în fața lor și le vorbește. La ora lecției, au luat deja măsura, și pentru totdeauna. O măsură care, deasupra înșelăciunilor, iluziilor și farselor momentului, deasupra titlurilor și buletinelor informative, și a ierarhiilor oficiale și a tabelelor de valori actuale, chiar și deasupra celor mai presante sugestii ale mediumului, va coincide cel mai probabil cu măsura posterității drepte. .

Vai de profesor, vai de superiorul în general care cade sau declină în fața ochilor elevilor săi, chiar tinerilor, chiar și copiilor! Aceștia, în cele mai multe cazuri, nu vor ști să-și justifice opinia. Nu contează; nu va fi mai puțin

Guro; Acest lucru nu va mai face posibilă contestația sau revizuirea.

Ochii neobosite sunt judecătorii noștri. Propoziţia lui nici măcar nu trebuie formulată în cuvinte. O citim, inevitabil, pentru satisfacția noastră sau ciudă, pentru justificare supremă sau dezamăgire definitivă.

În grădina privirilor, este locul unde respiri cel mai proaspăt acel parfum rafinat numit respect.

BUGBN1O

d

SRO

II

Am cunoscut un profesor care, împreună cu ucenicii săi, care au fost mai întâi copii, apoi adolescenți și domnișoare, nu numai că a lucrat fratern, ci s-a jucat și a râs în cea mai veselă și mai lipsită de griji libertate.

Le-a spus poveștile celei mai mari grații sau minuni; a prins cu ei pești sau broaște; Se plimba de-a lungul plajelor sau munților; A mâncat delicatese, a cules spini, a dormit la darul fântânilor sau a dormit noaptea, lângă mare, sub adăpostul precar al unei bărci sau al unei pânze. Și a dezvăluit îndoieli și a mărturisit ignoranța și nu s-a temut să-i introducă pe alții în misterul public al

B.L.

lucrare pioasă. Și nu știa despre teatru și nici despre disciplină.

Cu toate acestea, acel parfum de respect a însoțit fiecare dintre lecțiile sale. Și întreaga lui viață a fost o lecție.

BUGNIO

d

OK

eu ɪ eu

Lecția a fost, impecabil, neobosit, cea a aristocrației de conduită. Acest profesor a fost un domn. Nu dăm cuvântului aici sensul obișnuit cu care poate fi auzit folosit de o sută de ori în fiecare noapte, de exemplu, într-o cameră parlamentară sau într-un cerc de agrement. Într-o adunare, am auzit un membru al adunării spunând: < | Dacă ceea ce se spune despre el ar fi adevărat, l-am da afară de aici! Toți cei care au spus asta știau că ceea ce s-a spus despre acel domn era adevărat.

Dar noi numim profesorul nostru cavaler într-un alt sens. Un sentiment care este atât foarte medieval, cât și foarte secolul al XX-lea, esența eternă a

orice superioritate cavalerească. Esența eternă a oricărei superiorități cavalerești stă în maxima pretenție de sine, în dificultățile de conduită.

Nu veghem cavaleresc asupra a ceea ce facem, ci mai degrabă asupra a ceea ce sacrificăm. Cellini, un mare producător, un mare creator, nu a fost un domn în viața lui. Sau, mai bine zis, a fost doar într-o clipă, în clipa mai mult sau mai puțin legendară de a arunca bijuteriile în foc.

BUGB NIO

d

OBS

IV

Juan Palau s-a născut în America. Juan Palau s-a născut într-o familie de oameni de afaceri. Juan Palau se născuse și se educase într-un mediu confortabil burghez.

Până la moartea sa, care încă ne întristează atât de mult, s-a dat cu totul Cataloniei, pedagogiei și poporului.

A fondat școala numită „Mont d*Or”. Mai târziu, a condus o altă școală la Terrassa. Mai târziu, a scris douăzeci de biografii și o sută de manuale. Mai târziu, a predat la Școala de Bibliotecari și o vreme a condus-o. Mai târziu, s-a specializat în geograf și a predat geografie în Es-

- Nu -

B.L.

NUBVO

GLOSAR

Scoala de Studii Superioare Comerciale. Ea a propagat ideile pedagogice ale Mariei Montessorit atât cu entuziasm, cât și cu ironie. Pentru că a fost un adevărat profesor, a fost student toată viața și, până foarte aproape de momentul tranziției, a stat pe scaunele de studenți la Seminarul de Filosofie din Barcelona.

Í

BUQBNIO

d

SRO

V

Vă vor spune că renașterea contemporană a Cataloniei începe în cutare sau cutare aventură politică, în „închiderea de fonduri”, în „campania celor patru președinți” sau în orice altă prostie de acest gen.

Nu. Trebuie să ne uităm mai adânc în lucruri. Povestea renașterii contemporane din Catalonia începe în ziua în care Juan Palau, întors din Germania, bogat, artist – poate datorită înclinațiilor voluptuoase de temperament, indolent –, le-a spus hotărât familiei și prietenilor săi admirative că „vroia să fie profesor de școală. .

Nu uitați ce separă acest strigăt de vocație de alții care în biografiile noastre de tineret.

niles poate părea analog. În tânărul care spune „Vreau să fiu pictor, vreau să fiu poet", se poate bănui chiar că a învins tentația hedonistă a poftei de glorie sau a unei vieți semi-lente mai distractive decât una. supuse sarcinilor obișnuite. [Dar acea consacrare, acea ofertă către cea mai cotidiană, mai altruistă, mai obscure formă profesională!

Din acel moment, fiecare dintre consacrarile noastre la datoria de intervenție socială sunt copii, în virtutea exemplului și a contagiunii superioare. În momentul inmolării lui Juan Palau la pedagogia activă, între noi se deschidea o eră.

Astfel, potrivit lui Carlyle, pentru omenire, în ziua în care John Knox a făcut actul foarte simplu de a se acoperi cu o rochie de piele.

UNUI PRIETEN CARE MERGE LA PARIS

Prietene, Inilevare și Pădurea, femeile din Montmartre și copiii Parcului Monceau, Theater du Vieux Palomar, moștenirea Gaille-botte și cele două Louvre, limbi prietenoase ți le-au cântat, fără îndoială. Poate cineva, mai complicat, v-a adus un indiciu despre ciocolatele Divinei Marchizei sau despre lecțiile de la Colegiul Franței. Dar despre Grădina de plante din Paris, dacă nu vorbesc cu tine, nimeni dintre noi nu va vorbi cu tine. Pentru că este indispensabil, poate, să cauți și să găsim tot farmecul Grădinii Plantelor - deasupra dificultăților cartierului excentric, limitările intrării,

valoarea Cieatfic uitată, a clientelei plebei parazitare — să fie, la propriu, un suflet alungat al Sutei al XVII-lea.

Sau, dacă nu un suflet exilat al secolului al XVII-lea, o sensibilitate agilă, capabilă să improvizeze anumite bogății, care sunt o anumită nostalgie.

Fină nostalgie pentru grădinile botanice! Pare fabricat cu respirația asuprită a tuturor plantelor de cultivare forțată și aclimatizare. Deasupra vârfurilor, poate puțin dezordonate, ale copacilor exotici înalți și subțiri, cerul se îngreunează, ciudat de rece.

... Vara, aripile soarelui, culcitor cosmic, adăpostesc, într-o liniște retrasă, germinarea oarbă a plantelor grase. Și se simte, în grădinile botanice, asfixiere subtilă și ciumă a incubației.

EL

NOU

GLOSAR

SUUM CUIQUE

Din punct de vedere istoric, începutul dragostei mele pentru grădinile botanice îi datorez bătrânului fost ministru liberal Don Amós Salvador. Parcă într-o zi eram cu copiii lui citind o poezie a unui coleg de-al nostru, în care, în culoarea unui trop, calomnia hilar nu știu ce specie de plante.

„jClarol”, a izbucnit ilustrul politician (aceasta era vara și în Logroño, iar el purta o pălărie mare de paie). Cum de voi, moderniștii, nu mergeți la Grădina Botanică?

Am înțeles atunci că cel de opt centiști avea dreptate de data aceasta împotriva celor nouă centiști,

d

OBS

reproșându-ne că am uitat acel colț gustos al Sevendenților.

Începând cu toamna viitoare, am petrecut ore foarte delicate în Grădina Botanică din Madrid. Și altele, diferite ca nuanță, dar consistente în emoție profundă, în cele de la Paris, Geneva, Anvers și Lisabona.

Sunt recunoscător și vreau să-mi las datoria înregistrată. Cezarului ce este al Cezarului și lui Amos ce este al lui Amos.

B.L.

NOU

GLOSAR

GRADINA, TEMPLU AL NATURII

Ea creează în mod intim Grădina studiului, în raport cu orice grădină, un caracter aparte al unui Templu, adică al consacrarii celor îndepărtați.

Ce separă un templu de o casă? Că în casă domnul este prezent sau numai temporar plecat; în timp ce în templu domnul este îndepărtat sau prezent doar în mod misterios.

Dacă o colecție a tuturor plantelor din Catalonia ar fi fost restaurată în Barcelona, acesta, la

BUGNIO

d

SRO

efectele sensibilității mele, nu ar fi o grădină botanică; ca un corral mare, nu este încă o grădină zoologică. Am nevoie de cedrul Libanului și de girafa.

Încă din epoca romană, deținerea de specii rare din țările exotice era considerată o lege, potrivită plăcerii puternicilor pământului. În Evul Mediu a existat un moment de mare emoție în Europa, care a străbătut diferitele națiuni ca un frig continental, când împăratul Frederic 11 și-a creat grădina, la care au ajuns două specii care (în ciuda amintirii lui Hannibal, câștigătorul aceeași amnezie medievală), imaginațiile considerate încă semifabuloase: elefantul și girafa. Orașele aveau atunci mulți copii; Descrieri și referințe, adevăruri și

minciuni, despre elefanți și girafe au invadat toate rețelele de socializare, atât cele populare, cât și cele învățate.

Dar pasiunea intensă pentru grădini zoologice și grădini botanice era specifică xvп y xvni și s-a născut din curiozitate, din senzualitate, din cultul și opulența burgheziei olandeze.

„GRĂDINA REGELOR”

Ouy de la Brosse, medic al lui Ludovic al XIII-lea, era de origine normandă. Pasionat de studiul botanicii, a oferit regelui pământ pentru grădina sa, ofertă pe care monarhul a acceptat-o, prin decret din 1626. Odată obţinută grădina, s-a dedicat studiului plantelor; să-și noteze observațiile și să deseneze, cu detalii foarte scrupuloase, imagini cu ele. Astfel a obţinut 400 de desene, pe care le gravase pe plăci separate de cupru. Când acestea erau deja adunate și se apropia publicarea lor, botanistul a murit; Moștenitorii săi, oameni needucați, vindeau acele gravuri cu prețul cuprului. Prea târziu, au avertizat cercetătorii

pierderi; s-a încercat o salvare disperată; Doar 40 de plăci păreau a fi publicate, într-un număr mic de exemplare, de către succesorul lui Brosse în direcția Grădinii Regale.

Succesor care a fost și doctorul Regelui; iar o vreme s-a obișnuit ca medicii să aibă grijă de Grădina regală. Însă ca urmare, din cauza lipsei lor de interes științific adevărat și a unui surplus de spirit utilitarist, stabilimentul a decăzut, transformându-se încetul cu

încetul; Dintr-o instituție științifică, a devenit fermă agricolă; În loc de plante medicinale, acolo au fost plantate și recoltate leguminoase suculente. Povestea tristă și adesea repetată în fundații de acest fel, când idealul cunoașterii superioare lipsește din ele.

Pentru a opri abuzul, au trebuit în cele din urmă să apeleze la un naturalist academic de mare prestigiu, Dufay. Pe patul de moarte, Dufay a propus Guvernului ca Buffón să-l înlocuiască.

BL NUBVO

GLOSAR

GLORIA GRĂDINII

(ɔuɑ de ori atunci! Sub conducerea magnifică a marelui naturalist, Grădina devine atât un loc fermecat, cât și un centru de studii multiple și foarte active despre științele naturii. Acolo au lucrat observatori, eseiști, grădinari, scriitori, artiști; și, într-o oarecare măsură, toți colaborează pentru marea lucrare bufonistă, publicarea acelei Istorie naturale, care avea scopul de a oferi oamenilor o viziune sintetică, detaliată în același timp, a teatrului naturii, care să înlocuiască , cu punerea în sine. la nivelul exigenţelor intelectuale ale vremii şi al cunoştinţelor dobândite din operele lui Aristotel sau Pliniu, lăsate moştenire de antichitatea învăţată.

- Patru cinci -

EUGENIO

D

SRO

În anul 1749 au apărut primele trei volume, care s-au ocupat de formarea pământului, idei generale despre animale și descrierea omului. Din 1749 până în 1767 au fost publicate cincisprezece volume despre patrupede. Din 1770 până în 1783, nouă volume despre păsări. Între 1785 și 1788, cinci volume despre minerale. De aici până la moartea lui Buffón, șapte volume și un supliment... Nu se poate descrie întreaga intensitate a efectului public produs de această publicație. Pasiunea pentru citire a fost trezită în toate clasele sociale; Imaginațiile s-au predat vrajei acelor descrieri pline de entuziasm și sensibilitate. O mișcare pasionată a apărut, nu numai în Franța, ci în întreaga lume, pentru a studia direct produsele naturii. Toată lumea a început să strângă observații și să scrie note pentru a le oferi lui Buffón. Și cultul universal al naturii, care era deja preludit în

B.L.

NOU

Glosar

Rousseau și romantism, Grădina de plante din Paris a fost, sub Buffón, Orașul și Piatra.

Mai puțin cunoscut, dar nu mai puțin interesant, decât această oră glorioasă pentru Grădină, este cea care a urmat. Succesorul lui Buffón în funcția sa de conducere a fost nu un naturalist, ci un scriitor. Bernardin de Saint-Pierre, autorul cărții Paul și Virginia, a trăit probabil în Grădină aceeași ordine de vise, căreia îi datorăm, în celebrul roman, frumoasele descrieri ale faunei tropicale și, în general, ale produselor din insulele oceanice. Pentru această perioadă, lucrarea de favoare a fost tradusă în ghicire și succes. Un alt cocoș îl va cânta! astăzi (și asta e doar un idiom), la grădina botanică a Universității din Barcelona, dacă într-o zi, în loc să o dea profesorului de Farmacie, domnul Casaña, care creștea capre de lapte acolo, l-au dat. lui, de exemplu, lui Mosén Jacinto Ver-daguerl

B.L.

NUBVO

GLOSAR

HUE, COCOTTE!

Te văd, prietene, într-o dimineață de aprilie la Paris — soare, liliac devreme și averse...—. Ați citit această pagină și tentația Grădinii de plante vă asaltează imediat. Trebuie să profitați de mișcarea bună: dacă lucrul este lăsat pentru altă ocazie, ocazia nu va veni niciodată.

Ridiți cu bucurie bastonul. Din fericire, cocherul se oprește. Cu bucurie, îi dai ordinul: „La grădina de plante”. El lansează cu bucurie, cu biciul său scurt și afectuos pe șoală, strigătul tradițional:

—«Hue, cocottel»

«ACȚIUNEA FRANCEZĂ» DIN BARCELONA

Ideologia numită „Acțiune franceză” a început să intereseze unele spirite avansate din Barcelona. Era o perioadă în care preocupările materialiste de apărare socială sau atac nu ieșiseră încă în prim-plan. Cu o mai mare libertate de joc, mințile ar putea urmări și chiar provoca cele mai delicate conexiuni de idei.

Acel interes, excepțional, aproape paradoxal la început, a devenit ulterior generalizat și burghez. Ceea ce odată a fost complicitate la preocupări, astăzi pare, dimpotrivă, un remediu sau o ușurare pentru ceva ce nu trebuie numit „îngrijorare”, ci mai degrabă frică. Ideologia

a „Acţiunii franceze” a căpătat astfel, printre noi, o modalitate conservatoare inalterabilă.

O asemenea dualitate de eficacitate nu ne poate surprinde prea mult. Imediat, în domeniile „Acţiunii franceze” în sine, se aduce aminte de cazul dublei interpretări a lui Auguste Comte. Numindu-se inspirați de Comte, monarhiștii francezi visează la o restaurare. Spunând inspirat

Comte, republicanii portughezi au răsturnat un tron.

SSS

• UMANITATE»

Nu numai în anecdota ușoară a titlurilor ambelor ziare, ci și în concept și vocabular, „Umanitatea” pare să se opună „Acțiunii franceze”.

Istoria unor astfel de cuvinte ar putea fi foarte bogată în sugestii. Gastón Boissier a spus că, atunci când dicționarul lui Littré a apărut la mijlocul secolului al XIX-lea, a fost pentru mulți un exercițiu fructuos de instructiv de a căuta, în etimologii și genealogii de cuvinte, revelația adevăratului lor sens și, uneori, a secretului. de cutia lor.

Gastón Boissier însuși a povestit în ultimul dintre cursurile sale de la Colegiul Franței (the

din 1905-906) cum sensul larg și generic al cuvântului „Umanitate” a fost o invenție greco-latină. Romanii l-au primit în moda elenismului și se pare că înainte de războaiele punice nu fusese niciodată folosit de ei. Cicero, care îl folosește deja frecvent, afirmă că „omenirea” a fost transmisă romanilor prin Grecia, iar de acolo s-a răspândit în întreaga lume.

În Orient, noțiunea care corespunde acestui cuvânt nu era de fapt cunoscută. Primele popoare din istorie au cunoscut egipteni sau perși, babilonieni sau israeliți, nu „oameni”. Se știe că incapacități similare de generalizare persistă în anumite limbi și că bască, care are propriile cuvinte pentru măr și castan, și pentru multe specii de arbori, a trebuit să recurgă la rădăcina latină corespunzătoare pentru a desemna arborele în abstractul.

Cu privire la introducerea târzie a conceptului de

„Umanitatea” în literatura germanică, în principal datorită influenței lui Herder și a altor fii ai Auiklaeningului, Arturo Farinelli, eminentul profesor de la Torino, tocmai a publicat textul unei prelegeri susținute cu mult înainte de marele război. (Umanità e il concetto della razza nella Storia dello spirito a lui Herder, chiar în volumul Franche parole alla mia nazione.) El tună în acest discurs, cu mare elocvență și cu o forță de convingere cea mai arzătoare, împotriva tezei determinismului rasial din istorie. . Anumite idei ale lui Taine, Gobineau, Woltmann și Honston Stewart Chamberlain par foarte puternic

zdruncinate. Aparatul savant de note și referințe care însoțește această scurtă monografie este cu adevărat enorm. Să-i mulțumim lui Farinelli pentru că a dat, deja în 1917, un studiu atât de excelent; Să-i mulțumim și mai mult că, în 1920, nu a vrut să renunțe la el.

IO

BUGNIO

d

SRO

„NAȚIONALISM, ACȚIUNE"

Dacă noțiunea de „Umanitate" este greco-latină, cea de „Naționalism", precum și multe altele care sunt legate de ea în politică și cultură, pare mai degrabă să aibă rădăcini germanice. Farinelli ne vorbește despre o perpetuă oscilație la Herder între concepția sa generoasă despre Umanitate, în care reușise să exprime cea mai bună parte a tendințelor vremii, și ideea, care l-a cucerit ulterior, a unei „misiune germană". , căruia îi corespunde anumite privilegii naţionale. O criză în sens analog ar putea fi subliniată la Fichte, care trece de la umanitarismul scrierilor pregătitoare la „Doctrina științei"

BL NUBVO

GLOSAR

cia", la naționalismul inspirat al „Adreselor către Națiunea Germană". În acest moment nu există încă nicio urmă de naționalism nici în Franța, nici în țările latine. Dacă francezii din Grande Armée sau spaniolii Războiului de Independență au cântat despre ei înșiși ca fiind „entants de la patria", această patrie nu era încă, în esența ei, nici „națiunea franceză", nici cea spaniolă, dar, în primul caz, ansamblul forțelor care au trasat un viitor; în al doilea, ansamblul forţelor locale, de natură mai degrabă regionalistă, care au păstrat o tradiţie.

Mai ales, de la mijlocul secolului al XIX-lea, Na-Honalgefdhl a început să fie tradus în Germania, în eforturi de sistematizare doctrinară, precum cea a lui Fehe (Ueber die Entwikelung des deutschen Nationalbewustseins und der deutschen Nationaleinheit). Așa-zisa școală „istorică", al cărei conducător era Savigny, a contribuit în mare măsură la răspândirea acestor idei.

Dar cea mai caracteristică carte, un mare succes editorial, în curând răspândită pe scară largă, a fost ceva mai târziu, cea a lui Lange, despre „germanitatea pură” (Reines Deutschtum). Acolo începe să se manifeste sincer tendința, atât de comună mai târziu în naționalismul francez, de a cere scriitorilor, artiștilor și savanților caractere naționale fixe și de a înființa un fel de Curte a Inchiziției pentru apărarea rasei.

De asemenea, este foarte important de remarcat caracterul originar germanic al vocabularului activist (Action française etc.), drag naționalismului francez. Se pare că aveam dreptul să ne așteptăm ca un astfel de vocabular să fi fost mai bine caracterizat de noțiuni raționale și să aparțină „lumii reprezentării”. În loc de aceasta, s-a preferat, în vocabularul politic, să meargă la școala doctorului Faust, cel care a înlocuit „Cuvânt” cu „Acțiune”, la începutul Evangheliei a patra.

GLOSAR

NOUA ECONOMIE

Există două economii noi: cea a lui Georges Valois și cea a lui Walter Rathenau. Cei doi merg acolo.

Noua economie a lui Walter Rathenau este de o noutate mai veche. Datează din iulie 1919. În acest moment, Germania mai credea în posibilitatea unei victorii sau, cel puțin, a unei păci de compromis care să respecte interesele materiale fundamentale ale fiecărei țări. Astfel, a domnit îngrijorarea asupra sistemului economic pe care țara a trebuit să-l adopte în perioada postbelică. Această îngrijorare urma să fie salvată în curând pentru

germani. Dezvoltarea ulterioară a acestei afaceri a fost să le refuze posibilitatea de a alege.

O posibilitate care, pe de altă parte, lipsește și astăzi la majoritatea oamenilor. Circumstanțele foarte peremptive sunt cele care impun sisteme mai mult sau mai puțin radicale — ceea ce echivalează cu a spune mai puțin sau mai mult interimar — pentru a înlocui vechea economie liberală. Cel al lui Walter Rathenan (Die nene Wirtscbaft, câteva ediții după 1917, peste 40.000 de exemplare vândute în Germania), nu este oferit nici ca traducere a unui ideal teoretic; Mai presus de toate, este vorba de menținerea în timp de pace a organizării naționale a industriilor adoptată în Germania pentru nevoile războiului. Autorul compară ansamblul industriilor naționalizate, sau ceea ce, într-un cerc mai restrâns, reprezintă magazinele noastre universale în raport cu mica afacere specializată a magazinelor.Astfel, națiunile rivale ar deveni Case rivale.

F

B.L.

NUBVO

GLOSAR

Iar coroana civilizației mondiale, în loc să se împodobească cu bijuterii atât de frumoase precum sunt astăzi Dufayel și Hermann Tietz, capătă și mai multă strălucire cu niște Au Bon Marché National sau cu niște Deutsche Fruhling.

Un spirit de corespondență curios ar indica, poate, cel care există între economia lui Walter Rathenau și tezele lui Taylor despre organizarea muncii. Pe scurt, ceea ce taylorismul vrea să facă cu muncitorii, Rathenau pregătește și pentru angajatori. Toate, firește, ad majorem gloriam ale birocraților.

ȘI MAI NOU

Am spus că economia lui George Valois este mai recentă. Ne este propovăduită într-un volum apărut spre sfârșitul anului 1919.

BUOBNIO

sau

OBS

(Economie nouă). Talentul autorului dă mare interes lucrării; Tezele lor — unele dintre ele formulate cu suficientă unitate sau coerență pentru a se preta criticii — sunt și mai slabe.

Să subliniem o contradicție intimă între școala lui M. Valois și stilul său. Dacă acesta este Intellectualistat, acesta este romantic și înflăcărat. Dlui Valois ar dori probabil să gândească în felul lui Charles Maurras; dar îi scrie lui Jean-Jacques Rousseau.

Și c'est le ton qui fait la chanson - așa cum se spunea deja sub Vechiul Regim.

B.L.

GLOSARUL NUBVO

NOU LUCRU PE BERTRAND RUSSELL

Mi-am imaginat uneori o continuare arbitrară a cazului lui Socrate. Un schimb de băuturi în maniera shakespeariană, o intervenție evlavioasă din partea discipolilor credincioși în dozele băuturii, o contraotrăvire sau un alt expedient analog vin cu ocazia exactă de a provoca avortul catastrofei și de a oferi spațiu și oportunitate pentru sindicare să izbucnească.dreaptă, fiică a pocăinței populare... Pentru că a fost pocăință și confuzie în Atena, fără îndoială, în aceeași noapte care a urmat zilei sentinței. Cei care, privindu-se, s-au condamnat, acum, privindu-se, s-au condamnat. OMS

A consimțit în tăcere în cadrul Adunării judecătorești, acum nu a putut realiza tăcerea în sine.

Mi-am imaginat, așadar, o continuare. Închisoarea se deschide, iar printre mulțimea confuză, stânjenită, Socrate pleacă, mereu cu dulcea sa companie de conversație, să se convalesc de durere pe o insulă îndepărtată. Și este pentru toată lumea, în exil ca și în nostalgie, pe insulă ca și în oraș, ceva pe care însăși amploarea procesului l-a făcut sacru, un agent de binecuvântări care, oriunde s-ar afla sau oriunde este citat, sporește bogăția. a recoltelor, eliberează de rău și aduce un spor de virtute; astfel Bedip, orb, cu mâna pe spatele fiicei sale; astfel stejarul rănit de fulger.

Dacă Marea Britanie ar fi Atena, acum Socrate s-ar numi Bertrand Russell. Persecutat ieri, dat afară din Universitate, urmărit penal, condamnat la o amendă de o mie de lire sterline, crud

ruina pentru veniturile modeste ale profesorului său, închis timp de șase luni, pentru crima de a fi crezut că războiul este rău, că trebuie schimbat regimul proprietății private, că secretul diplomatic trebuie desființat și politica internațională trebuie să fie supusă controlului democratic, Bertrand. Russell a trecut prin test cu puritate, seninătate și curaj. Astăzi au loc deja pocăința și reacția. Cea mai eminentă glorie a Cambridgeului urmează, potrivit știrilor, să strălucească din nou, începând din toamna viitoare, la Cambridge. Și, între timp, Seminarul nostru de Filosofie de la Barcelona a fost onorat să primească o reflectare a acelei glorii și să ofere filosofului suferind, în schimbul unor lecții despre atomismul logic, consolarea unei companii prietenoase cu tributurile unei venerații intacte.

Vremurile sunt făcute din fier și Duhul este răstignit în fiecare zi pe douăzeci de Golgote, în

fiecare loc de pe pământ. Cuvântului fără pată al lui Debs cel Sfânt, care invocă stoic, în Statele Unite, izolările viitorului, i se răspunde la Universitatea din Berlin loviturile studenților împotriva lui Einstein și strigătele „câinelui evreu” îndreptate împotriva înțeleptului. cine a venit la Newton, poate cu o minte mai puternică decât a lui Newton. Între 1916 și 1918, geniul lui Bertrand Russell și logistica sa, îndrăzneala admirabilă a revizuirii apriorismului kantian, definiția sa analitică a unității aritmetice și medalia de aur, acordată la Boston, a matematicii universale, nu i-au fost de nici un folos lui Bertrand Russell. ... Ne-a spus că în închisoare colegul lui de celulă era un propagandist rus. Ar fi putut la fel de bine să fi fost un criminal sau un satir. În ochii lumii vechi care se apără, nu există astăzi înjunghiere sau viol statutar mai rău decât gândirea.

În ajunul Duminicii Floriilor, cursul lui Bertrand Russell a fost inaugurat în Semi-

nar de Filosofie de la Barcelona. Trei bărbați au condus partidul, trei bărbați care au fost expulzați. Au fost reuniți fizic din întâmplare, dar, moral, o lege istorică profundă le dăduse destine paralele.

Bertrand Russell a combatut dur extinderea excesivă pe care știința contemporană a acordat-o teoriei evoluției. Cel mult este o formulă biologică, și chiar una de demonstrație precară și fragmentară, a spus filosoful—; Cu ce drept o extindem la anorganic și chiar stabilim acele formule ca legi generale ale universului?... —Asta e bine, în măsura în care este vorba despre evoluționism ca formulă; greșit, în măsura în care este o viziune asupra vieții sau, după cum a spus el odată, a evoluționismului ca religie. Bl poate fi încercat mai întâi de Russell; al doilea îl judecă pe Russell și îl include.

Este o normă constantă, în filosofia rusă.

na, separarea teoretică dintre lumea reală, în care impresiile simțurilor și chiar fantomele viselor realizează respectul maxim, și lumea posibilului, supusă purei legalități a rasei. Dar poate că am obiecta la aceasta că, în evoluție, antagonismul dintre rațiune și vis, dintre perfecțiune și existență, dintre posibilitate și realitate apare aproximativ depășit. Un lucru care evoluează, care se transformă, este și ieri și mâine, realitate și posibilitate, existență și perfecțiune, vis colorat și rațiune perfectă. Dacă lumea se schimbă este pentru că, în fiecare moment al ei, sunt intim recunoscute fatalitatea care ne ține și eliberarea supremă, care este idealul.

În orice caz, această credință în schimbare și sentimentul ei de îmbunătățire; Acest evoluționism religios este singurul lucru care, pentru cei puțini aleși, face ca viața să merite trăită. Dacă ce

considerăm că perfectul nu ar ajunge niciodată la existență; Dacă ceea ce considerăm că este rezonabil nu ar fi tradus niciodată înaintea simțurilor noastre, de ce să plătim o mie de lire sterline amendă și să scriem Principiile filosofiei matematice într-o celulă de închisoare, unde fiecare bolșevis trist și orice disconfort își are locul, în loc de Do it in? liniștea confortabilă din Trinsty College?

În lupta sa împotriva evoluționismului, Bertrand Russell a scris unele dintre cele mai bune pagini ale sale. — Bertrand Russell a interpretat, din credința sa intimă, poate inconștientă, în evoluție, unele dintre cele mai bune acte ale sale.

În timp ce acest lucru este scris, filosoful face turul insula Mallorca. Ca și zilele trecute, la petrecerea de la Seminar, acum două figuri îi țin companie în singurătate. Dar astea sunt acum august. Să ne imaginăm că unul este al lui Socrate, exilat de bunăvoie la convalescență.

cetatea durerilor sale, în prelungirea arbitrară a istoriei. Cealaltă figură este Ramón Lull, solitarul d₽ Randa, care îi arată bărbatului expulzat din Cambridge semnul sângeros al pietrelor de pe corpul binecuvântat.

IERTAREA CEI OPPT SUTE

PASTBur9 sub figuratie dramatica, a urcat recent pe scena din Paris. De ce, de fapt, drama istorică s-ar opri la mijlocul secolului al XIX-lea? Cred că o piesă în care acțiunea s-ar desfășura în Madridul lui Cánovas del Castillo ar putea oferi azi mult interes, pentru un teatru din Madrid.

Ш Madrid de Cánovas del Castillo a avut ceva panache. Începem să observăm asta acum. Cine vrea să-și respire din nou parfumul ciudat, subtil, caută articolele cronicarului Fernanflor. Unde, pe de altă parte, puteți găsi articole Fernanflor?

BUOBNIO

d

OBS

într-o zi. Ce zi va fi aceasta? Cel în care Cele Opt Sute, pentru că a devenit spectacol, se cuvine acum să fie adus pe scenă.

DEFINIȚII ȘI INTUIȚII

Autori celebri au stipulat ca, in studiul naiv al oricarei discipline, definitia obiectului este ultimul cuvant rostit, nu primul. Acest lucru echivalează, după părerea noastră, cu a fi purtat de aparențe și a uita prea mult de judecata Evangheliei a patra, a cărei formulă este poate îngăduită să o înlocuim, când în noaptea de Paște Granada se iese să se bucure de festival; nu atunci când, înapoi în laborator, se oprește să reflecteze și să se adâncească lucid în probleme teoretice... La început a fost Logos: la începutul oricărui departament al

Știi, bay folosește întotdeauna definiție, paladin sau ascuns. Acum, dacă verbul începutului a fost, în același timp, verb, impuls și acțiune, definiția inițială a unei științe este legală și, cu siguranță, de dorit, pentru ca ea să conțină în același timp și un experiment. Buna credință a acestuia din urmă se va pierde prin asta, trebuie mărturisit: nu contează, o verificăm mai târziu. Precizia acelei vor înceta, desigur, să fie riguroasă: nu contează, o vom purifica mai târziu. Experimente complet imparțiale, definiții complet exacte nu poate fi de așteptat să fie găsite decât până în corpul cunoștințelor sale. „Definiția-experiment” din primul ceas, trecerea care este iluminare, contemplarea care este impuls, ideea care este forță, trebuie să plătească în mod necesar, cu prețul purității sale, privilegiul fecundității sale. O umanitate deja matura, stabila si civila va fi onorata cu Lucretia si Hypathia; dar nimeni nu se va gândi să ceară o asemenea perfecțiune în Bva anmbilicală sau în prin-

simpla generație a fiicelor lor. Vom privi, așadar, cu îngăduință, impuritatea primelor definiții din orice ordine a cunoașterii. Și cu egală sau mai mare îngăduință, impuritatea cercetării fundamentale în sine - dacă definițiile inițiale sau dogmatice erau cele ale vechiului regim științific - ale noii pedagogii și ale primelor pagini ale cărților engleze și americane și, în general, ale autorilor. afiliat tradiţiei empiriste... Să aducem toleranţă egală la amândoi; Să le acordăm adesea interes sau stima, dar să nu ne amăgim cu privire la dovezile lor aparente sau inocența. Aspectul securității în primul este la fel de înșelător ca și aspectul experimentalismului în cel din urmă. Nici definițiile nu exclud problema anterioară pentru cei acut, nici intuițiile nu exclud ideea preconcepută pentru cei treji.

CELE OPPT ORE

Eu

Este, în memorie, „o imagine clară și confuză pe jumătate. Am fost un copil. Mâna mea s-a întins la mâna cuiva – nu mai țin minte cine acum – cineva casnic și binevoitor... Și în cealaltă am purtat o rolă de hârtie – nici eu nu-mi amintesc ce, poate un caiet de școală recent achiziționat – dar a cărui culoare o văd acum cu mare precizie: un verde foarte fraged.

Mulțimea a umplut Rambla din Barcelona, sub soarele strălucitor. Apoi a trecut o lungă demonstrație. Situată, întâmplător, prea aproape de ea, mi s-a desprins mâna,

sia simt, a mainii protectoare. Și m-am trezit singur, o creatură pierdută în mulțime, o creatură burgheză, târâtă pe Ramblas de o demonstrație de Ziua Mai.

Plangeam. Și știu că printre lacrimi am văzut niște steaguri roșii și negre și un banner alb, pe care erau pictați cei trei opt.

O femeie protestatară și-a luat joc de mine. A spus că ceea ce purtam în mâini era o bucată de salată verde. Mai era o femeie care a râs foarte tare când a auzit asta. Dar o altă treime, văzându-mă dizolvată în lacrimi, m-a mângâiat, a ordonat celor cu gura urâtă să tacă și mi-a dat mâna ei ca să nu mă las de lângă ea. Și așa, cu mâna unei fabrici, am fost un alt protestatar, un protestatar în lacrimi, un copil care a cerut și opt ore.

Ce contează că, ajungând la Llano de la Boqueria, femeia m-a recomandat la un magazin și și-a continuat drumul? Amprenta acelei mâini în a mea, am continuat să simt... 166 –

GLOSAR

aceasta. Bl amprenta acelei mâini în a mea, o simt acum. Ştampila acelei mâini din a mea m-a sigilat deja, poate pentru totdeauna.

Și aceasta trebuie să fie cauza saltului inimii mele – acum că idealul acelei manifestări a noastră a fost atins – acum că s-au prescris cele opt ore.

unsprezece

... Dar pentru ca aceste „Opt Ore” să realizeze vreun efect cultural, este necesar ca implementarea noului regim să coincidă cu o formă de mare foc spiritual. Mai multă responsabilitate cântă acum asupra armatelor generoase ale educației populare ca niciodată.

Îmi amintesc de ironia vreunui scriitor ilustru (poate Jean Dolent, marele estet fragmentar?) când îi povesteau despre frumosul program:

Opt ore de muncă, opt de odihnă, opt de cultură..., am făcut 1 insinuat: „Foarte bine, foarte bine”. Dar se va preta cultura?

... Toate acestea înseamnă că trebuie să avem grijă ca, din cele opt ore de cultură, dae să nu ia trei.

III

Punct decisiv pentru soarta viitoare a poporului nostru. Aceste două ore câștigate la serviciu. Bste „de la șapte la nouă”.

Spunem despre càie. Și, mai jos, taverna, nu? — Oamenii noștri sunt treji: îl știm, ne bazăm pe el. Dar sobru prin fire și dispoziție inevitabil? Nu ar constitui acest „de la șapte la nouă” o oportunitate și o ispită prea puternică? Am văzut popoare schimbate, grăbite, uneori

asemănătoare cu a noastră de astăzi. Asturias, odată cu reducerea orelor de lucru, a trecut de la consumul de citron la utilizarea celor mai proaste otrăvuri alcoolice. Îmi spun că acum este obișnuit ca luni dimineața să lipsească de pe lista minelor și fabricilor jumătate dintre muncitori.

Nu ar trebui să ne bazăm prea mult pe „virtuțile tradiționale”. Virtutea se câștigă în fiecare zi, nu se moștenește. Și este mai bine să-l câștigi intrând în activități noi decât să te bazezi pe vechile abțineri.

„De la șapte la nouă” este o problemă, iar în fața ei este important să nu adormi într-un optimism etnografic binecuvântat. Să le pese de el tuturor celor care dețin puterea și responsabilitatea în orașul nostru.

AVENTURA PUTERNĂ

Ultima aventură Annunzian invită la o judecată complexă. În primul rând, există în el un gest războinic care prelungește și complică răul războiului: un gest de inspirație naționalistă și militară. În acest sens, nu ne poate face plăcere. La naiba cu nebunia vântului ce bate peste jar, ascuns printre cenuşă, a focului prost stins!

Dar nu putem ignora un alt aspect al aventurii. Este cel care atinge revendicările politice ale Inteligenței. Problema Fiume a fost în Italia o chestiune judecată de reprezentanții electivi ai suveranității populare. Deputații, miniștrii și agenții lor diplomatici urmau să o considere rezolvată,

rezolvat într-un sens, bun sau rău, dar fără niciun alt apel posibil, dar în comedia târzie a unei rezidențe parlamentare și a unor noi alegeri... D'Annunzio, rupând un asemenea conformism, a ajuns să-și amintească că el mai exista, că va exista mereu, o reprezentare a poporului, o reprezentare non-electivă, dar pe care l-am numi drept divin, cuprins implicit în magistratura Inteligenței. El a simțit asta; și, după sentimentul acestui lucru, a acționat; A devenit poet quia nominor, conducător al domnitorilor, judecător al judecătorilor. Și asta, cu succes.

Cu succes profund semnificativ. Mulți, deja disperați, au învățat în ea, poate pentru prima dată, că ceva autentic se mai poate întâmpla în atitudinile naționale ale poporului Europei. Ieri, un D'Annunzio a condus Italia la război. Un D'Annunzio poate, poate prelungi dolo-

Res de război, astăzi. Dar cu nouăzeci și nouă de DtAnnunzios în Germania, în loc de nouăzeci și nouă de supuși, la ora decisivă și cu încă câțiva de același tip în Franța și Anglia, — războiul însuși ar fi fost evitat.

leonhard franck

Eu

Omul este bun, de Leonhard Franck, mi se pare o carte foarte importantă. Nu tocmai din cauza tezei. Teza nu este rea; dar are, artistic, slăbiciunea oricărui altul. Păcat în fața ororilor războiului?... M-aș angaja, cu resursele Iitera-

rios lui Leonbard Franck, pentru a dezvălui aceleași sugestii intense de teroare și angoasă, doar povestind o sarcină, o naștere și un puerperiu... M-aș angaja să o fac, dar n-aș face-o. Pentru că nu cred că o operă de artă poate face asta.

Tocmai — în afară de valoarea politică a cărții — tocmai acele „resurse” și întrebările de tehnică literară pe care le ridică, sunt cele care ne interesează aici. Leonhard Franck înseamnă pentru noi, în definiția sa, nu un nou mod de a gândi, ci un nou mod de a scrie. El poate, în primul concept, să fie excelent; Nu e important. Consider că al doilea este important, deși nu întotdeauna excelent.

Înregistrați în El Nubvo Glosario câteva observații despre modul de a scrie a lui Leonhard Franck. Insist să folosesc expresia „mod de a scrie”; nu, „stil”. Este, de fapt, ceva mai mecanic și

timpul cel mai considerabil. Sunt noutăți care, până la urmă, nu sunt apreciate prin cheltuială, ci prin verificări obiective și ușoare. Așa cum cubismul în pictură nu este strict „un stil”, nici tehnica lui Leonhard Franck nu este un stil.

II

Repercusiunile literare ale inventării și difuzării cinematografiei au fost adesea discutate. Punctul de vedere al unor astfel de prelegeri era în general copilăresc. Teatru tăcut, înlocuind teatrul vorbit... Ușurința în prezentarea unor scenarii excepționale... Cântec cunoscut.

Drumurile culturii sunt mai sinuoase. Dăm o lovitură aici; cade și efectul se observă mai departe. Mare progres cel al lui Copernic și Ga-

lileo, înlocuirea ipotezei geocentrice cu cea heliocentrică în descrierea Cosmosului. Au fost observate consecințele ei în astronomie, în navigație, în calendar? Nu, abia. Unde s-au observat în sfârșit consecințele a fost - am demonstrat-o odată -... în pedagogie.

Astfel, astăzi, influența cinematografiei mi se pare nulă în teatru. Pe de altă parte, cred că este evident în maniera narativă a lui Leonhard

Franck. Și asta sub un dublu aspect: în progresul general al narațiunii. Bn prezenţa anumitor resurse caracteristice.

III

Progresul general al narațiunii lui Frankkin poate fi caracterizat prin a spune că conti-— 175 -

itatea în zi se obţine prin succesiunea rapidă a discontinuităţilor.

Care este semnul grafic care dezvăluie în scris discontinuitatea gândirii? Nu-i așa? Proza lui Franck furnică în puncte ca, cu siguranță, nicio altă proză germană.

Dimpotrivă, ce dezvăluie în ea mutația continuă, tranzitul, trecerea? Aceasta aparține verbului. Iar verbul este, în fiecare moment, dacă nu salvat, ascuns în acea proză.

Astfel, naturalețea sa infinită are ceva mai puțin viu, ceva în care viața apare înlocuită de un fel de mineralizare. Da, să precizăm formula sintetică: proza lui Leonhard Franck este o proză minerală.

GLOSAR

IV

E» «Mama», una dintre poveștile care alcătuiesc Omul este bun, vine un moment în care cititorul se află în prezența a patru serii de evenimente paralele: actele fizice ale Mamei, care se încurcă acasă, într-un oraș din interior; actele fizice ale Fiului, care luptă în tranșee; reprezentările pe care le are Mama despre Fiul în timp ce se încurcă acasă; reprezentările pe care le are Fiul asupra Mamei, în timp ce se luptă în tranșee.

Pluralitatea serialului în sine nu înseamnă, desigur, o noutate. Este aproape o caracteristică a genului epic. Walter Scott și mulți alți romancieri, aproape toți iolletiniștii, știu să fie atenți la — 177 —
12

gestionarea multiplelor fire ale unei intrigi; Eugenio Sué va aduce un fel de virtuozitate dificultăților acestei... Dar să remarcăm că, în exemplele obișnuite, simultaneitatea seriei active se traduce prin salturi succesive ale imaginației autorului și ale cititorului; Când preiau un lanț de evenimente, îl lasă în suspans pe altul; La trecerea la un al treilea, primele două dispar din câmpul de atenție; și așa întotdeauna.

Leonhard Franck, în schimb, traduce sincronismul acțiunilor prin sincronismul prozei, simultaneitatea prin simultaneitate; sau, mai corect, printr-o împletire a succesiunilor atât de rapidă încât produce însăşi efectul simultaneităţii. Nici măcar ușoară împărțire a unui adverb de timp nu desparte, în fragmentul menționat mai sus, relația fiecăreia dintre serii — două obiective, două subiective — care alcătuiesc vastul spectacol... Nu suntem, strict vorbind, în prezență. a unei «scene divizate>, dar

a unui amestec de decoruri, ca în celebrul pasaj din Shakespearian Hamlet. Și, pentru a o face și mai complexă, diferența dintre cele două note de obiectivitate și celelalte două de subiectivitate nu este dezvăluită în exterior în niciun fel. Totul, acte și reprezentări, este povestit ca și cum ar fi la fel de real și obiectiv. Ý aici, tocmai în această nediferențiere, există izvorul unui puternic efect dramatic.

Îl citam pe Hamlet chiar acum. Dar cine nu se gândește, în primul rând, în prezența unei astfel de arte, într-o reprezentare cinematografică? Tot în cinema, împletirea foarte rapidă a acțiunilor servește la traducerea simultaneității. Tot în cinema, seriale imaginare se suprapun - aproape indistinct -, diminuate doar de o claritate mai indecisă - pe seriale din viața reală, și se amestecă și se confundă cu acestea.

/

Simplitatea, în maniera lui Leonhard Franck, constituie o resursă; discontinuitate, un caracter. Fiecare pagină din The Man is Good este ca un șir de soldați care înaintează în salturi rupte.

Și mai bine, atitudinea unui călător, dornic de peisaj, care, în interiorul compartimentului său de cale ferată, își face continuu privirea să sară de la dreapta la stânga, astfel încât niciun aspect al unuia sau altuia să nu ne ofere o imagine mecanică în acest mod literar. .pe cealaltă parte a drumului este pierdut pentru el.

Dacă trenul înaintează, de exemplu, între portul de agrement și munți, acest călător va putea lua cu el imaginea spectacolului total al muntelui și a spectacolului total al portului într-un — 18o —

kilometru dat. Dar fiecare dintre aceste imagini simultane va fi compusă din elemente discontinue și, fatal, tonalitatea lor generală va trebui să fie — ca întotdeauna când este compusă cu discontinuități — aparențe de continuitate; asistăm la zootrop — puțin gri.

Și așa, puțin gri, Leonhard Franck rămâne în memoria noastră, în ciuda culorilor pline și violente pe care le folosește arta lui. Fiecare fragment a reușit să iasă în evidență cu precizie, uneori foarte decupat; unele vederi au forță halucinatorie; dar combinația atâtor viziuni care au puterea halucinației prezintă în sfârșit o anumită slăbiciune a visului.

BUGBN10

d'or

CONSOLAȚII PENTRU NOUA ERA ••* Dincolo de o anumită limită, acum accesibilă multora, și la care, fără îndoială, într-o zi am putea ajunge cu toții, plăcerea pe care o cumpără omul încetează să mai fie delicată și autentică. Dincolo de o anumită limită, plăcerea este fie extrem de senzuală, fie întemeiată în mod imoral pe o bucurie anti-umană a privilegiului și excluderii.

*** Pentru mine nu contează dacă tabloul de care îmi încântă sensibilitatea este în casa mea sau în Muzeu. Nu contează pentru mine că noul oraș pe care îl recreez în ochii călătorului meu este contemplat, a fost sau va fi — 182 —

fie pentru mii de ochi. Λ Nu-mi pasă că la umbra grădinii unde îmi revin de oboseală, câțiva bătrâni stau sau copiii se joacă câteva ture.

••• Civilizația epocii de sfârșit făcuse lucrurile mai mici și aplatizate. Pictura murală mare devenise un pătrat de șevalet; statuia, bibelot; Poemul epic, care cere poetului o lungă perioadă de compunere lentă și aparent timp liber, fusese redus la un articol de ziar, scris în câteva ore și adunat a doua zi.

O, dacă noua eră ne-ar putea aduce, în reacție, o Creștere!Dacă articolul s-ar fi umflat din nou cu o lungă respirație epică și bibelotul ar fi devenit statuie, iar acuarela, proaspătă, și hangarele de cărămidă și tencuială ticăloasă s-ar fi schimbat în palate noi de piatră și marmură!

Metagloss sau luciu de luciu

Arhitectura, arta a ajuns in postistorie? În regulă. Ce clădire contemporană a depășit, la exterior, și a putut îmbunătăți idealul estetic al lui Palladio?

Dar, în ceea ce privește decorarea interioară, cutare sau cutare creație economică a unui doctor-arhitect sau doctor-desenator din Dresda sau Manheim este, fără îndoială, infinit superioară unei camere regale a Renașterii.

În mare parte, pentru că modernii au dobândit simțul intimității și și-au pierdut – cel puțin astăzi – civilizația sindicalistă ne rezervă poate surprize – simțul

de „viață publică”, în sensul neparlamentar al termenului.

Încă o dată, să învățăm să nu avem încredere în soluțiile de muniție.

AVENTURĂ

Cu o ocazie, un tânăr marinar a discutat cu un mic vânzător din portul Barcelona întrebarea dacă arahidele ar trebui vândute la zeci sau la unități de capacitate. Discuția nu a fost prea amară. Cei doi au convenit că marinarul va supune problema unei persoane cunoscute ca fiind foarte respectabile și experte.

Dar cel târziu a doua zi, nava pe care slujea tânărul marinar a primit ordin să plece. Cu un cântec și un - 185 -

EUGENIO

d

SRO

Cu o pipă în buze, a văzut pământul îndepărtându-se. În zorii zilei următoare, nu cânta atât de mult. A avut loc o furtună înspăimântătoare.

Excursie dificilă, aia; Două furtuni l-au tulburat încă. În ultimul, nu a existat nicio modalitate de a evita naufragiul. Tânărului marinar i-a fost de puțin folos să nu-și piardă viața cu această ocazie. Agățat de o scândură fragilă, a luptat douăsprezece ore cu valurile furioase, până când un lanț dintre ele, înnebunit, l-a aruncat pe o plajă de nisip neospitalieră.

Nou Robinson, a fost necesar ca eroul nostru să trăiască acolo timp de doi ani, în conflict dur cu elementele și oamenii sălbatici. În cele din urmă, o navă dedicată comerțului cu cod a reușit să-l scoată de acolo. Încă doi ani, bărbatul a rămas în compania unor pescari norvegieni, însoțindu-i în călătorii periculoase. În timp ce a suferit un braț rupt, l-au aterizat pe cea mai mică dintre insulele Lofoten. Acolo s-a îndrăgostit de o femeie de la țară, –’ 186 –

B.L.

NOU

GLOSAR

care i-a dat trei copii. Însă femeia ingrată s-a dovedit a fi infidelă și a fugit de acasă într-o zi în împrejurări care au făcut insulta infinit de crudă. Tânărul marinar, care nu mai era atât de tânăr, s-a grăbit să părăsească acel loc blestemat, care avea să-i păstreze mereu amintiri atât de triste. Nu fără anumite dificultăți, deoarece acest

lucru s-a întâmplat în timpul războiului, a putut să se întoarcă la Barcelona după nouă ani în care a vizitat-o pentru ultima oară.

Dar mai întâi, când făcea o escală la Cádiz, îl aștepta o surpriză. Un anumit bilet de loterie din Spania, cumpărat la Lisabona, în Circunstandas, de care nu-mi aminteam deloc bine, tocmai ieșise plăcut. Marinarul a primit o noroc. Imediat, o văduvă cu ochi foarte dulci, cu ochi dulci, născută în oraș, a simțit nevoia inevitabil de a-i arăta marinarului o veche pasiune cuprinsă. Oameni cu experiență ca ei doi, au scurtat toate managementul și procedurile. Doar o lună mai târziu, un cuplu tandru

A urcat, cu un braț galant, scările de la docurile Barcelonei.

Lângă monumentul lui Columb se afla încă vânzătorul de arahide, care acum își dubla comerțul cu un alt comerț paralel cu nuci de tigre și rămânea așezat, deși înainte de a se ridica, din cauza slăbiciunii tot mai mari a picioarelor. Și iată cum acum vede trecând pe lângă el pe marinar, care nu-l mai cunoaște. Negustorul întinde mâna de la pământ, iar apucându-l pe celălalt de capătul pantalonilor, îl oprește cu forță.

Privirea marinarului se întreabă. Și între timp vânzătorul de arahide pronunță:

-Ce zici de asta?

TOAST PENTRU MAEZTU

Câțiva oameni de profesie duhovnicească s-au adunat în această seară în jurul tău, dragă Maeztu, pentru a savura cu lăcomie harurile vii ale companiei tale, înainte de a ne resemna cu justițiile nostalgice ale memoriei tale. Oameni de profesie spirituală, spun eu; sau, după denumirea acceptată, intelectuali. Pentru că, de preferință, s-a ocupat de evenimentele politice ale lumii, excelenta muncă de jurnalist desfășurată timp de cincisprezece ani de către dumneavoastră; cu comentariile sale despre evenimentele actuale din Barcelona fiind în întregime politice în aceste zile; fiind o lucrare de politică, mai degrabă decât de filozofie sau

literatura, ultima sa carte magistrală, vezi că politicienii, mă refer la politicienii obișnuiți, nu au venit să stea la această masă. Că nici măcar prezența prietenului nostru Jesús Pinilla nu poate fi socotită ca o excepție, demnă de a fi considerat unul de-al nostru, dacă nu era deja așa pentru aticismul lui, pentru slaba sa eligibilitate.

Și nu există remediu: ei sunt ei; noi, noi Din moment ce nu știm să colaborăm în eforturi, nu știm să rupăm pâinea și vinul sărbătorilor. Aici, ca și în Madrid, ca probabil în Bilbao și în alte părți, această Isiadura a cetățeniei noastre, care provine din deconectarea dintre Politică și Informații, nu a putut fi ștearsă. Probabil că în Catalonia am crezut contrariul; Am încercat, mai presus de toate, să credem, și am putut să ne facem niște iluzii asupra acestui punct, în timp ce norocul l-a ținut pe Singulă în fruntea republicii noastre amorfe.

abis al magistratului de neuitat care a transformat tentativa de acea colaborare în opera vieții sale... Astăzi reînvie vechea incompatibilitate radicală: știi deja experiența amară care ne dă dreptul să o spunem, care ne pune sub obligația. să o spună.

În Discursurile lui Machiavelli despre primul deceniu al lui Livy, referindu-se la întemeierea Romei și la uciderea lui Remus de către Romulus, secretarul florentin laudă „procedura extraordinară” folosită de acesta; întrucât, spune el, după colaborarea necesară înființării orașului, la putere trebuie să rămână doar unul, fără să o împartă cu nimeni; și asta cu prețul a orice. Romulus și Remus nu se potriveau la Roma. Unul dintre cei doi frați, conform doctrinei machiavelismului, a trebuit să cedeze. O, cei doi se adunaseră într-o zi frăţesc, dulce, sub sânii Lupului... Dar se pare că oraşele au uneori mai puţină generozitate decât lupii.

Lasă-mă să fantezez puțin, ilustrul meu prieten. Cunosc aversiunea ta față de materialismul Romei și civilizația romană; și profit de el pentru a fabrica un mit în care acesta derivă din personajul lui Romulus, care și-a găsit doar complementul, izolvarea, compensația în cea a lui Remus. Să ne imaginăm că din fratele sacrificat s-ar fi putut ivi o Roma, dimpotrivă, cu toate limitările, dar și cu toate gloriile intelectuale ale unei Atene... În acest caz, interesul nostru de oameni de spirit, încă de la conciliere. și colaborarea Erau deja imposibile, era faptul că contingența istoriei trasase o dispoziție inversă; Era că, dacă unul dintre frați a cedat, Romulus ar fi cedat.

Dragă Maeztu, după lungi ani de izolare și studiu, poate te întorci la viața publică spaniolă. Pentru a o pune în termeni vulgari și convenționali...

Lor, atât de cunoscut, li se pare că ești „un intelectual care se duce în politică”. Cred că te descurci bine; dar permiteți sfatului să vă vină de la un minor de vârstă și cunoștințe; experiențele mele de luptă îmi dau o oarecare autoritate să o dictez. Maeztu, îmbini tot ce poți cu Rómulo; dar apoi, imediat, crede-mă, ucide-l pe Romulus, îneca-l pe Romulus, înainte ca Romulus să-l omoare pe Remus.

Și, în sfârșit, un cuvânt de scuză. De multe ori îi criticasem atitudinea. Acea separare, acea distanță, considera un fel de dezertare. Astăzi văd că tu ești cel care a avut dreptate, că eu am greșit. Să sărbătorim acea despărțire, acea distanță, căreia îi datorăm munca, puritatea și gloria, în cinstea căreia ridicăm paharul în această seară.

13

Dec ' yUθOQ | C

BUGNIO

d

OBS

ȘAPTE LUCI ACTIVATE

MUZICĂ NOUĂ

Eu

Prima impunere a problemelor este respectul; Să nu ne supunem, îndrăgostindu-ne de soluțiile de muniție. Credem că sculptura, de exemplu, a fost multă vreme ceva dobândit, desăvârșit, complet; Mai este loc în ea pentru creație individuală și strălucitoare; nu, pentru inventarea de noi moduri sau stiluri. Cu siguranță pictura, poate arhitectura, sunt în același caz astăzi: arte ale evoluției închise, intrări în ceea ce un Cournot va numi Post-istorie și

B.L.

NUBVO

noi, stadiul Culturii. Dar muzica ocupă o altă poziție. Muzica (ca, pe de altă parte, decorul, scenografia, poate desenul pur) nu pare să-și fi pronunțat formula definitivă: în fața ei se deschid posibilități infinite. Muzica abia a început — și este plină de virtuți necunoscute. A te numi futurist în muzică poate fi o tentație; în timp ce a te numi futurist în pictură nu poate fi altceva decât o acrobație.

Aș fi știut, întâmplător, acum câțiva ani, că muzica intră și ea în post-istorie și că canonul ei terminal se numea Ricardo Wagner. Dar Ricardo Wagner a fost urmat de noi încercări, invenții norocoase. Una, să dobândească, cu măiestria unor mijloace de exprimare mai complexe, pe cea a noilor provincii ale sensibilității: Strauss, rușii. Un altul este de a reduce cele mai fine dintre aceste provincii, tocmai pentru că sunt cele mai multe

Huas, cu mijloace foarte simple și cu o obstinată totuși: Debussy, francezul. Încă o alta, aceea de a renunța la aceste noi provincii, și chiar la achizițiile de ieri, încercând să relaționeze lumea muzicii cu lumea artelor plastice și rămânând în chiar centrul imobilelor Rome: Se-verac, cele mediteraneene însiși. . Încă un eseu: reducerea muzicii la o artă obișnuită, privând-o, cel puțin în încercare, de caracterul ei excepțional, festiv și chiar în adâncul ei, de lirismul ei. Erik Satie, niște profesori tineri care se întârzie. O altă repetiție, de Hn, care ar consta pur și simplu în apariția unui mare muzician.

Digitizat de Uooq le

NOUL GLOSAR

II

Am povestit odată cum, într-o zi, când Octavio de Romeu discuta, la Roma, cu prietenul său Borgese, celebrul critic literar italian, despre eterna întrebare a superiorității dintre Geniu și Gust, acesta din urmă i-a spus, agresiv, celui dintâi. glumă:

— Știi la ce gust ai ajuns? | Astăzi, Gustul tău se numește Anatole Francei

Iar celălalt a răspuns:

— Da, dar astăzi Geniul tău se numește Strauss...

Cine spune Anatole France, spune Debussy. Două nume diferite pentru aceeași senilitate artistică, inteligentă, senzuală și bună.

Și , de asemenea, cine spune Strauss spune că ru-

d

tu esti Cu pasiune mai autentică aceasta din urmă, dar cu aceeași întunecare a rațiunii.

Da. Dintre căile de reînnoire despre care am vorbit, două sunt clar trasate. Dar deocamdată nu par să ne fi condus la vreo cetate glorioasă cu o sută de porți:

III

Inca o alta cale. Pe care, ca să o înțelegem repede, l-am numi, cu o denumire deja familiară multora, „Uiediterranizarea muzicii”. Dar formula, dacă citim corect Silabarul nostru ideologic, nu înseamnă altceva decât accentuarea valorilor plastice, raționale în muzică, în detrimentul celor sentimentale și dinamice. Este posibil? Da, într-o anumită măsură. Formula pentru asta? Poate nu a fost descoperit încă.

Cu puțin mai mult de un secol în urmă, cultura europeană a simțit nevoia unei reforme inverse în arte. Era vorba atunci de accentuarea sentimentalismului și a dinamismului peste tot. Imperativul romantic a ordonat-o astfel. Ce să faci cu vopseaua, asta ar face pictura muzicală? Europa a inventat atunci peisajul, ca gen independent. Olandezii și Claude Lorrain erau încă prea intelectuali; Ruinele dintre vegetație încă împiedicau prea mult dorința de dinamism. A venit, așadar, la o oră de bun augur, un polițist, la Turner. Peisajul a dobândit, ca prim pas, individualitate substanțială; mai târziu, imperiu. Poate că, în adâncul sufletului, impresionismul nu a auzit altceva decât răzbunarea peisajului împotriva figurii, la fel cum clasicismul ar putea fi definit reciproc prin tirania figurii asupra peisajului.

O invenție a acestui ordin și entitate ar fi necesară pentru ca muzica să devină -I99-

d

OES

Mediterana, sincer... Orice altceva decât asta nu poate duce la altceva decât lucruri copilărești, cum ar fi ca clopotele din tartan să fie auziți diferit în cutare sau cutare suită; sau să pună pe solfa etichete străvechi luate din topografia şi toponomastica din Roussillon.

IV

Cunosc prea puțin muzica lui Erik Satie și a celor care l-au luat drept prinț și precursor la Paris sau Italia pentru a putea face măcar aluzie în acest rezumat foarte rapid la orice predicție a rezultatelor în raport cu drumul pe care l-au întreprins. . . Un vechi portret al personajului, cunoscut de multă vreme la Barcelona, un portret datorat, mi se pare, lui Santiago Rusiüol, nu a suportat, într-adevăr,

foarte bun augur. Un Morceauxeo forme de poire, executat într-o zi într-o întâlnire amicală de Wanda cea subtilă, ar fi putut să ne facă suspecti de fumisterie. Dar acum primesc de la niște prieteni o broșură, cu text foarte tăios, semnat de Jean Cocteau și etichetat Le Coq et Arlequin. O multitudine de insinuări și aforisme, o puternică coerență de gândire. Și având în vedere că realizarea artistică este prezentată ca exemplu, într-un spirit identic, muzica lui Erik Satie și a altora, merită să luăm notă de o nouă școală, un nou drum și să pronunțăm o judecată formală asupra lor. luându-le, dacă nu cât mai existente, pe cât posibil.

Un lucru îmi place, desigur, în estetică, pe care îl găsim condensat în tractul mic - și care este prezentat ca doctrina Cocoșului, împotriva tendințelor Arlechinului - și anume că Cocoșul își cântă fără rușine acolo aversiunea față de ideologia populară.şi

confuzie primită de la impresionism și „Sfârșitul secolului”. Cocoșul zice: «Destul de nori, valuri, acvarii, ondine și parfumuri în noapte; Avem nevoie de muzică plasată pe pământ, muzică de zi cu zi.

Amintiți-vă că am susținut, în paralel, din moment ce Glosarul era un Glosar, „o metafizică cotidiană”, „o metafizică asnală”.

V

Numai că, de la neîncredere în parfumuri și ondine, la neîncredere în muzica însăși, a fost doar un pas; Estetica lui Gallo este dată sincer: „Așa cum sunt semne, scrie Cocteau, care avertizează: {Fii atent la pictură!, adăugăm: Fii atent la muzica!”.

Și adaugă: «Fii atent! Fii foarte atent, asta

„Muzica este singura dintre arte care se învârte în jurul nostru”.

În consecință: „Este indicat ca muzicianul să vindece muzica de aceste legături, de aceste abilități, de această deliterie și să o forțeze, pe cât posibil, să rămână cu fața ascultătorului”.

Apoi, insistența asupra motivului capitelului: «Ajunge cu hamace, destule cu ghirlanda&, destule cu gondole; „Vreau ca ei să-mi construiască o muzică, în care să pot trăi ca într-o casă”.

Dar muzică ca asta, este posibil?

A VĂZUT

...Nu, nu mi se pare foarte posibil. Mai bine spus, orice este posibil. Dar este posibil doar pentru cel mare.

Și aici am văzut ultima soluție, ultima cale. /Dacă a ieșit un muzician grozav! Dacă ar apărea un mare muzician, ne-am putea aștepta la ceea ce s-a spus deja de care avem nevoie: o soluție care pentru muzică ar fi echivalentă cu ceea ce a reprezentat inventarea peisajului pentru pictură. Ne-am putea aștepta, după Wagner, la anti-Wagner, adică cel care a schimbat muzica din artă excepțională, din arta Bayreuth și festivaluri, la arta cotidiană, <locuibilă ca o casă>, după estetica Cocoșului. .

Este o loterie, în care, ca la toate loteriile, se poate aștepta la ce este mai bun, cu condiția să nu se bazeze pe ea.

VlI

Era obișnuit în China, la o dată care pare să fi fost stabilită în jurul anului 2500, înainte de Isus Hristos,

desemnează un „ministru al muzicii”, responsabil cu autoritatea supremă asupra acestuia în considerarea serviciului public. Se pare că unul dintre acei miniștri, Sa-Mna-Tsieu, a publicat niște tratate, din a căror versiune franceză, datorită lui M. Edouard Chavannes, extragem următorul citat pentru a încheia glosele noastre despre muzica nouă:

„Muzica este ceea ce unifică. Există muzică de relaxare și muzică care produce bine. Din acest motiv, muzica trebuie cultivată în oraș, în adunările pe raioane și regiuni, în casele familiei, pentru ca bărbații să fie conduși la respect, docilitate, afecțiune.

Digitizat de Uooq le

BUGNIO

d

SRO

LEOPOLDO LUGONES

Dacă Franța a pierdut un academic la Verhaeren, de ce nu ar trebui să câștige Spania un academic în Leopoldo Lugones?

Probabil că nu-i pasă de asta. Dar acest lucru poate conta foarte mult pentru vorbitorii de spaniolă și pentru destinele sale.

Lugones este cel mai prodigios inventator verbal dintre cele patru Spanie. Fiecare cuvânt străvechi, în gura acestui poet, pare pronunțat pentru prima dată. Fiecare cuvânt nou pare a fi imemorial.

insarcinata de traditie si de noutatea ei.

Iar Academiile sunt foarte interesate să aducă toate tradițiile în val, chiar dacă sunt tradiții de șase ani.

GLOSAR

DIALOGUL PASEO DE ESCOLLERA

Moale sunt luminile crepusculare din port. Nu stiu daca cele care se aprind in firmament sunt mai frumoase decat acelea care, de mana omului, dar cu o infatisare la fel de minunata de aici, scot in evidenta cu aparitia lor treptata pe litoral, curba moale a orașul.

—Noi, prietenii, am dori să repetăm această plimbare de-a lungul promenadei. Spiritul tulburat de agitația cotidiană a pasiunilor și sarcinilor își recuperează în acest exercițiu seninătatea pierdută. Priveliștea este împărțită între contemplarea deschisă a mării libere, care urlă acum în stânga noastră, și cea închisă a apelor.

Digitizat de Uooq le

liniștite care, pe jumătate sclavi între ziduri și stânci, stropesc pe cealaltă parte, în port, și se dizolvă în suspine slabe și voci aproape articulate, care uneori se puteau spune între ele în cuvintele întunecate răsfățate ale unei femei.

— Oare ne-ar permite acum admirația uniformă pentru tot ce este frumos să avem curajul de a alege între ochelari? Am putea prefera din punct de vedere estetic, intelectual și moral poate, viziunea infinită a mării libere celei limitate a portului?

— De ce să distingem, de ce să alegi?

— Pentru că distingerea este calea Inteligenței; alege, singura haină sigură a virilității. Pentru a fi inteligent, pentru a fi om și, mai presus de toate, pentru a fi un om inteligent, este necesar să sacrifici multe. Totul este frumos. Totul devine confuz... Bine. Asta poate explica lumea. Dar asta nu ne justifică. Și numai perfecțiunea este produsă și adevărul se naște numai atunci când un contemplator drept este plasat în fața unei lumi reale.

— Îmi amintesc că ni s-a pus cândva o problemă dificilă, foarte asemănătoare cu aceasta, care ne obligă acum să alegem. A fost opera totală a lui Goethe și am fost întrebați peremptoriu: Ce preferi în ea și în ceea ce este unic în ea, „Faust”, efortul uriaș, sau „Iphigenia”, o creație perfectă și terminată?... Și am fost avertizați că meridianul care a împărțit în mod inevitabil întreaga lume a ideilor în două jumătăți a trecut prin miezul acestei întrebări.

— Nu numai că întrebarea literară dintre poem și poem goethian și aceasta dintre ape și ape, în dreapta și în stânga traseului nostru Buenos Aires, erau asemănătoare: ambele erau aceeași cultură sau peisaj, meridian ideologic sau promenadă de dig, viziune voluptuoasă. sau studiu nutritiv ; Este vorba despre alegerea între romantism și clasicism, între sublimitate și frumusețe, între infinit și perfecțiune... Iată nelimitat, care ne exaltă, dar cum rămâne cu

timp el ne pierde; aici, pe latura opusă, se află limitatul, care poate ne sufocă, dar care ne oferă încântarea supremă a înțelegerii.

—În mod insensibil, prejudecățile și sfaturile par să fie insinuate în aceste cuvinte. Câștigă cu ei o primă mișcare «Iphigenia» pe «Faust», portul de pe marea liberă. Cu siguranță, o a doua mișcare dialectică ar avea un rezultat diferit, dacă ar intra în joc bogăția și varietatea. Ape calme, posibila ta înec este întotdeauna aceeași înec. Câmpie infinită, exaltarea ta este un dinamism, diferit în fiecare zi și în fiecare oră, mereu divers în munca de recreere succesivă.

— Monotonia este întotdeauna în noi, și nu în lucruri. Artistul a spus-o, filozofia a repetat-o cu insistență după aceea: Este suficient să privești ceva cu atenție, ca să devină interesant.

— Marea liberă are o abundență de valuri mari.

NOU

GLOSAR

— Dar portul are o abundență de nave bine echilibrate.

— Există ceva asemănător cu acești magnifici munți cenușii, cu pântece verde-negru și coamă argintie, care înaintează nebunește și cresc, și răcnesc și se sparg, învinși și biruitori în același timp, în spasm și plâns?

-Da. Aceste structuri de transport vertebrate, care în zori vor avansa ușor și ironic, între valurile înseși, sugestia ascuțită a arcului și echilibrul nobil al unei economii inteligente utilitare.

— Poate că valurile se vor enerva mâine și vor înghiți nava.

—Altul va continua poimâine, neobosit ca cultura, pe traseul invizibil pe care a început să-l urmeze primul.

— Ajunul unei repetiții se numește întotdeauna tragedie.

—Dar a doua zi după o tragedie se numește întotdeauna zâmbet.

— Alternativa nesfârșită între zâmbete și tragedii, nu este și ea o tragedie?

— Nu, din același motiv că ciclul obișnuit dintre lumină și umbră nu este noapte. Unirea unei zile cu o noapte se numește zi. Unirea unui eșec cu un succes se numește seriozitate.

— Toate sensibilitățile rupte ca porturile. Toate civilizațiile obosite le place clasicismul.

— Toate voințele tulburi caută în infinit marea scuză a beției.

„Trebuie să fii mereu beat”, a spus poetul. De alcool, de virtute, de divinitate, nu contează!

— Nu ar trebui să fii niciodată beat. Există un singur păcat, și acesta este beția. Mânia nu este un păcat, ci intoxicarea cu mânie. Lăcomia nu este un păcat, ci beția lăcomiei. Pofta nu este un păcat, ci intoxicarea poftei. Căderea este întotdeauna în

uitarea seninătăţii. Pierderea autocontrolului, pierderea conștiinței, a deveni alienat, acesta este rău. Sufletul rămâne curat, în timp ce moderația nu lipsește. Totul este încă mântuit, atâta timp cât în noaptea patimilor noastre luminițele rațiunii rămân vigilente, limpezi și sigure ca luminițele porturi.

—Iată un pescăruș... Iată un alt pescăruș, mulți pescăruși... Liberi și fără remușcări ne trec în cale. Se duc de la marea liberă în portul închis și, odată deschise, se întorc din port la mare.

— Poate că ar trebui să acceptăm lecţia pescăruşului. Poate că soluția supremă constă în secretul acestor întorsături aparent volubile. Navigarea este necesară, dar și zborul este necesar. A dialoga așa cum facem noi, nu este lansarea într-o mare liberă care nici măcar nu cunoaște țărmurile principiului contradicției? Dar nu ar trebui

drept să ne deportăm astfel, în farmecul vag al orei crepusculare, dacă nu am fi oferit mai întâi datoriei zilei sfânta oboseală a sarcinilor noastre stricte. Încă o dată ni se pare potrivit să distingem, în timp ce dialectic se unesc, se joacă și lucrează... Trebuie să zbori spre toate vânturile din toate mările, dar trebuie să procreezi într-un cuib.

INDEX

Pagină·.

Pagini.

Pagini.

ERATĂ

PAGINA LlNXA

Dicx

Dkbx dkoik

XXVUI   18

23   2

25   de ani

26	2
28	6
32	31
36	14
44	20
48	6
52	xo
55'	5
69	3
79	7
97	ɪ
И3	4
xι6	7
»	12
118 •	7
119	5
Д36	20
153	5
158	5
201	9

lucrare a inimii Siene: Geometria supremă a poliedrului Euclid, astfel, pentru compilatori au preluat fragmentul unei inspirații specializate însuflețind hramul dimineții dintr-un altul. Augur, Catalonia, dar Occidentul care este America, va fi Cruz? Ceea ce îl chinuie cel mai bine este mirarea lui Quental Julio César Borgese că nu se temea să-i introducă pe alții în misterul public.

Într-o adunare, am auzit un membru al adunării spunând: < 1 Dacă ceea ce se spune despre el ar fi adevărat, l-am da afară.

ne uitam

Și credincioșii se închină în doze

rasă

Și   dat acolo

inima de ocru sienez, geometria supremă a poliedrului lui Eiuclide așa, din moment ce acestea au luat un fragment de

specializată în aspirație anima hramul de mâine dintr-un alt augur, Catalonia; Dar din Occident, care este America, va fi Crue? Ceea ce îl chinuie cel mai bine despre Quental César Augusto Borgese se întreabă, nu s-a temut să introducă pe alții în modestul mister.Recent, într-o anumită Adunare, s-a auzit un adunar spunând: *Dacă ceea ce se spune despre el ar fi adevărat, noi l-ar da afară.

Și pentru închinarea credincioasă, în dozele potrivite

у, având în vedere că acolo

LUCRĂRI LUI EUGENIUS D'ORS

CARE SUNT ÎN SPANIOLĂ

Nu știu prietenia și dialogul. 2.* ediție. (Publicațiile reședinței studențești, Madrid.)

Învățare și eroism. (Publicațiile reședinței studențești, Madrid.)

Măreția și servitutea inteligenței. (Publicațiile reședinței studențești, Madrid.)

Moartea lui Isidro Nonell. Versiunea lui Henry Diez-Cañedo. (Ediția „Banchetului>, Madrid.) „Flos Sophorum>. Versiunea lui Pedro Llerena. A doua editie. (Six & Barrai, Barcelona.)

Fântâna Plantată. Varianta de R. Marquina. 2.o ediție spaniolă. (Calpe, Madrid.)

Valea lui Josapat. Varianta de R. Marquina. (Athenca Publications, Madrid.)

OPUSCULE FILOZOFICE

I. „Rbugio este ubbrtas. (Ediția .Revista de Libos», Madrid.)

ANTOLOGII

Filosofia omului care lucrează și se joacă. Antologie filosofică a lui Eugen DOrs, de E. Rucabado și J. Farran Mayoral. (Editat de A. Lopez, Barcelona.)

Glosuri. Pagini din glosări ale lui Xenivs 1906-1917, de A. Maseras. (Editura Saturnino Calleja, Madrid.)

ÎN PRESĂ

Concepția ciclică a universului. Curs susținut la Academia de Științe din Lisabona. (Editura Minerva, Barcelona.)

Digitizat de Uooq le

LUCRĂRI LUI PIO BAROJA

Vieți sumbre.

Idile basce.

Imbarcarea Arlechinului.

Noua îmbarcare Harlequin.

Tinerețe, egoism.

Idile și fantezii.

Orele singuratice.

Momentum Catastrophicum.

Caverna umorului.

Divagații pe cultură.

TRILOGII

PĂMÂNTUL BASC

casa lui Aizgorri. Mayorazgo din Labraz. Zalacain Aventurierul.

VIAȚA FANTASTICĂ

Calea perfectiunii.

Aventurile, evenimentele și mistificările lui Silvestre Paradox.

Paradox, rege.

CURSA

Doamna rătăcitoare.

Orașul ceții.

Arborele științei.

LUPTA PENTRU VIAȚĂ

Cautarea. Buruiana rea.

Aurora roșie

ULTIMUL

Târgul discretului. Ultimii romantici. Tragediile grotești.

ORASELE

Cezar sau nimic. Lumea este așa.

Senzualitate pervertită.

MAREA

Preocupările lui Shanti Andía.

AMINTIRI ALE UNUI OM DE ACȚIUNE

Ucenicul Conspiratorului.

Echipa lui Brigante.

Căile lumii. 4 Cu pixul și cu sabia.

Resursele vicleniei. Traseul aventurierului. Viața contrastează. Giruta lui Gastizar.

Conducătorii anului 1830. Elisabetanul.

DE

AZO RIN
I.—Sufletul castilian. П.—Testanţa. Ш.—Antony Azo-rin. IV.—Mărturisirile UNUI MIC FILOSOF. (Augmentat.) V. —Spania. VI.—POPORELE. VП.—Fantezii și devane. VШ.—Politicianul. IX.—Drumul lui Don Quijote. X.—Lecturi spaniole. XI.—VALORII LITERARE. XП.—Clasici și moderni. XШ.—Spaniolă. XГV.—Un discurs al Cerbului.XV.—Pe marginea CLASICILOR. XVI.—Sticlărul licenţiat. XVП.—Un oraș mic. XVШ.—Rivas și Larra. XIX.—Peisajul Spaniei văzut de spanioli. XX.—Între Spania și Franța. XXI.—Speak me ntari s-MO SPANIOLĂ. XXП.—Parisul bombardat și Madridul SENTIMENTAL. XXШ.—Labirint. XXГV. — Simțul meu al vieții. XXV. —Autori antici. (Spanioli ŞI FRANCEZ.) XXVI. — Cele două Louise şi ALTE ESEURI.

*sτ**w⅛